

Jaarbericht 2018

INHOUDSOPGAVE

1. BESTUURSVERSLAG

1.1 Bestuursverslag 2018	4
--------------------------	---

2. JAARREKENING

2.1 Balans per 31 december 2018	20
2.2 Staat van baten en lasten over 2018	22
2.3 Kasstroomoverzicht 2018	23
2.4 Toelichting algemeen	24
2.5 Toelichting op de balans	27
2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten	40
2.7 Begrotingsvergelijking	49
2.8 Gebeurtenissen na balansdatum	53
2.9 Resultaatbestemming	53
2.10 Vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening	54

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	56
---	----

4. BIJLAGEN

4.1 Mutatieoverzicht materiële vast activa	61
--	----

1. Bestuursverslag 2018

Bestuursverslag 2018

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van 2018. Een jaar waarin onze medewerkers opnieuw klaar stonden voor alle asielzoekers die, vaak na een gevaarlijke reis, aankomen in Nederland.

Zij hebben hen laten voelen dat ze, wat ons betreft, van harte welkom zijn. Dankzij de inzet van onze beroepskrachten en het enorme aantal vrijwilligers werden zij voorgelicht over de asielprocedure, voorbereid op hun gehoor, ondersteund in de asielprocedure, werd de gezinsherenigingsprocedure gevoerd, vond vluchtverhaalanalyse plaats, werden zij ondersteund bij het voor het eerst zelfstandig wonen in Nederland en alles wat er dan geregeld moet worden, geholpen bij hun integratie, het leren van de taal, het zoeken naar werk, ondersteund bij het op orde hebben en houden van financiën, konden zij deelnemen aan diverse projecten en activiteiten, werkervaring op doen binnen of buiten onze stichting, en was er ook ondersteuning wanneer er sprake is van terugkeer.

Deze werkzaamheden werden mede mogelijk gemaakt of ondersteund door de medewerkers die werkzaam zijn op het bedrijfsbureau op de afdelingen communicatie, ICT, HRM, FA, beleid en inburgering, de managers, de receptiemedewerkers, huismeesters, schoonmakers, enz. Op alle terreinen is hard gewerkt en werden mooie en goede resultaten behaald.

Al deze werkzaamheden zijn uitgevoerd in een jaar waarin sprake was van krimp, er noodgedwongen afscheid genomen moest worden van zeer gewaardeerde collega's, asielzoekerscentra gesloten werden én weer geopend, wachttijden in de asielprocedure onaanvaardbaar lang opliepen tot inmiddels zestien maanden, Europa hoe langer hoe meer een fort Europa werd waar je als vluchteling nog nauwelijks binnenkomt of blijft steken in onmenselijke vluchtelingenkampen op de Griekse eilanden of opgevangen wordt in buurlanden zoals Libanon. Kampen waar mensen, ook in de winter, verblijven in koepeltentjes of onder stukken plastic slapen. Kampen waar kinderen zelfmoordpogingen doen, waar mensen trauma's oplopen en overlijden door de kou.

2018 was ook het jaar waarin de "plannen Koolmees" bekend werden rondom de toekomstige veranderingen in de inburgering. In werkgroepen hebben we over de volgende onderwerpen nagedacht: onze speerpunten uit onze Visie 2020, de plannen op het gebied van inburgering, hoe de dienstverlening aan vluchtelingen meer integraal en op maat te maken, hoe ervoor te zorgen dat we onze dienstverlening uit kunnen blijven voeren met vrijwilligers, hoe komen we tegemoet aan de wensen die zij hebben zoals flexibele inzet op hun kwaliteiten en hoe binden we ook vrijwilligers aan ons die niet veel tijd kunnen of willen investeren maar wél wat willen doen.

Er komen veel veranderingen op ons af: de plannen om de asielprocedure te externaliseren, de rechtsbijstand in te perken en de inburgeringsplannen zijn er daar voorbeelden van.

Alle reden om ons daar op voor te bereiden en te zorgen dat we een interessante partner zijn en blijven voor gemeenten en overheid en de belangen van asielzoekers en vluchtelingen kunnen blijven behartigen.

Om daarvoor te zorgen is er een "Visie 2020 en zo voort" ontwikkeld en eind december besproken met de beroepskrachten. In januari gaan we er meteen mee van start en volgen er bijeenkomsten voor de vrijwilligers. Kernpunten van de visie zijn dat we ons werkgebied verdeeld hebben in arbeidsmarktregio's. In iedere AMR wordt een kernteam samengesteld waarin alle disciplines vertegenwoordigd zijn en waar ook een vrijwilliger en een

vluchteling zitting in zullen nemen. Zij maken voor hun AMR een plan van aanpak rondom een integrale dienstverlening en zorgen dat ze voorbereid zijn op de inburgeringsplannen.

In 2018 zijn al diverse gesprekken gevoerd met gemeenten ter voorbereiding op de plannen Koolmees en is een start gemaakt met de ontwikkeling van een integraal aanbod in samenwerking met andere partijen. Deze ontwikkeling zullen we in 2019 voortzetten zodat we, samen met gemeenten, klaar zullen zijn voor de toekomst.

In 2019 bestaat VluchtelingenWerk Nederland 40 jaar! In deze periode is veel specifieke expertise en ervaring opgebouwd die we ook in 2019 weer graag in zullen zetten voor asielzoekers en vluchtelingen, gemeenten, welzijnsorganisaties, andere samenwerkingspartners en de (lokale) samenleving.

Hartelijke groet,
Jacqueline de Visser
Directeur-bestuurder

Missie

VluchtelingenWerk Nederland is een onafhankelijke organisatie die opkomt voor de belangen van vluchtelingen. Als mensenrechtenorganisatie richt VluchtelingenWerk zich op bescherming van vluchtelingen.

We gaan daarbij uit van de verplichtingen die staten tegenover vluchtelingen hebben op basis van het Vluchtelingenverdrag uit 1951. Dit verdrag stelt dat vluchtelingen, degenen met gegronde vrees voor vervolging om redenen van ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een sociale groep of politieke overtuiging, niet mogen worden teruggestuurd naar een land waarin zij vervolging te vrezen hebben. (het zgn. verbod op refoulement).

Andere internationale verdragen vullen het Vluchtelingenverdrag aan, zoals het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (1950), het VN Anti-folterverdrag (1984), het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (ofwel: VN- kinderrechtenverdrag) uit 1989 en het EU Handvest van de Grondrechten (2007).

In de praktijk is het Europese en nationale rechtssysteem vooral bepalend voor hoe vluchtelingen-bescherming wordt nageleefd.

VluchtelingenWerk kiest bewust voor werken met vrijwilligers. Zo zijn we als organisatie nauw verbonden met de samenleving. Ook dragen vrijwilligers als betrokken burgers actief bij aan het draagvlak in de samenleving voor opvang en integratie van vluchtelingen. Vrijwilligers hebben in onze visie een belangrijke meerwaarde in het persoonlijk contact tussen een vluchteling en de vrijwilliger die hem of haar ondersteunt bij het complexe proces van asielprocedure tot deelname aan de Nederlandse maatschappij.

Onze missie is onveranderd gebleven en luidt als volgt: *VluchtelingenWerk Nederland is een onafhankelijke, breed samengestelde professionele organisatie die zich – op basis van de universele verklaring voor de rechten van de mens en met vele vrijwilligers – inzet voor de bescherming van asielzoekers en vluchtelingen door persoonlijke steun en belangenbehartiging bij hun toelating, opvang en maatschappelijke participatie, primair in Nederland.*

Organisatie gegevens

Rechtsvorm	Stichting
Statutaire naam	Stichting VluchtelingenWerk Zuid-Nederland
Handelsnaam	VW ZN

Centraal kantoor Kronehoefstraat 19, 5612 HK Eindhoven
 Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 67002854
 SBI code 88993 Lokaal welzijnswerk
 SBI code 85599 Studiebegeleiding, vorming en onderwijs

Raad van Toezicht: Dhr. J.H.M. Monsewije (voorzitter)
 Mevr. M.G. Rijken
 Dhr. J.C.B.M. Kleijnen
 Dhr. E.C. Davids
 Mevr. C.J.M. Aarts-Engbers
 Dhr. A.J.M. Hoevenaars
 Dhr. P. Bamenga

Directeur-bestuurder: Mevr. J.J. de Visser

Nevenfuncties Raad van Toezicht

Naam	Naam organisatie	Functie
Dhr. J.H.M. Monsewije	Relim	Voorzitter Raad van Toezicht
	Toneelgroep Maastricht	Lid Raad van Toezicht
	Zuyd Hogeschool	Lid beroepenveldcomm. PBM en CM
	Comité 75 jaar bevrijding	Lid
	Commissie Limburgse Musea	Lid
Mevr. M.G. Rijken	Geen nevenfuncties	
Dhr. J.C.B.M. Kleijnen	Basisschool de Perroen	Vrijwilliger
Dhr. E.C. Davids	Basisschool Zeelsterhof Veldhoven.	Lid Medezeggenschapsraad
	Wooninc.	Manager Wonen (betaald)
Mevr. C.J.M. Aarts-Engbers	KBO kring Tilburg	Voorzitter bestuur
	St. Nahuis Tilburg	Voorzitter bestuur
	St. AED Tilburg	Voorzitter bestuur
	St. Mariëngaarde Tilburg	Voorzitter bestuur
	CDA Seniorenberaad Tilburg	Voorzitter bestuur
	Streekrekening Groene Woud	Lid bestuur
	Cohesiefonds Bouwgroep HendriksCoppelmans	Lid comité van aanbeveling

Vervolg Nevenfuncties Raad van Toezicht		
Naam	Naam organisatie	Functie
Dhr. A.J.M. Hoevenaars	Tennisvereniging LTV Munsel	Lid bestuur
Dhr. P. Bamenga	Leiden Universiteit	Beleidsmedewerker diversiteit en inclusiviteit
	INCleaders Eindhoven	Coördinator en medeoprichter
	Gemeente Eindhoven	Plv. raadslid en commissielid D66
	New Dutch connections, Utrecht	Lid Raad van Toezicht
	Omroep Brabant. Son	Lid regionale mediaraad
	IVLP International Visitors & Leadership Program, Den Haag	Lid Alumnibestuur Nederland
	St. Mandelahuysje, Amsterdam	Secretaris bestuur
	St. Pim de Kuijjerlezing, Amsterdam	Lid bestuur

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht kwam in 2018 vier keer bij elkaar. Standaard werd daarin de stand van zaken in de organisatie, de notulen en actielijst besproken en in 2018 werd gestart met een presentatie van een van de MT leden voorafgaand aan de Raad van Toezichtvergaderingen. In 2018 kwamen daarbij de onderwerpen idealistisch ondernemen en arbeidsparticipatie aan de orde.

De Raad van Toezicht had in 2018 een overlegvergadering met de OR en een met de Centrale VrijwilligersRaad.

Tijdens de Raad van Toezichtvergaderingen kwamen verder de volgende regionale en landelijke onderwerpen aan de orde:

Regionaal (VluchtelingenWerk Zuid-Nederland):

- Jaarrekening 2017
- Accountantsverslag jaarrekening 2017
- Uitwerking Participatiefonds VluchtelingenWerk Zuid-Nederland
- Verslag functionerings- en planningsgesprek directeur-bestuurder
- Voorstel dashboard en onderwerpen toezicht door de Raad van Toezicht
- Benoeming dhr. A.J.M. Hoevenaars als lid van de Raad van Toezicht
- Afscheid van dhr. C.J.M. Ermers als lid van de Raad van Toezicht
- Afscheid van mw. I.M.J.G. Tjissen als lid van de Raad van Toezicht
- Q1, Q2 en Q3 cijfers
- Rooster van aftreden
- Benoeming dhr. P. Bamenga als lid van de Raad van Toezicht
- Begroting 2019
- Verslagen van de Financiële Audit Commissie (FAC)
- Jaarplanning 2019
- Visie 2020 en zo voort

Landelijk (VluchtelingenWerk Nederland):

- Visie op vrijwilligers;
- Visie op samenwerking met derden
- Geconsolideerde begroting 2018
- Meerjarenstrategie interne communicatie
- Geconsolideerde kwartaalcijfers Q1, Q2 en Q3
- Visie Vluchtelingen en Europa
- Meerjarenstrategie internationale inzet
- KPI's en kengetallen
- Vrijwilligersbeleid

De financiële auditcommissie (FAC), bestaande uit twee leden van de Raad van Toezicht, kwam vijf keer bij elkaar. Na het afscheid van dhr. C.J.M. Ermers heeft dhr. A.J.M. Hoevenaars in deze commissie van hem overgenomen. Samen met dhr. J.C.B.M. Kleijnen vormt hij de FAC.

De FAC besprak de jaarrekening 2017, managementletter 2017, de Q1, Q2 en Q3 cijfers 2018 en de begroting voor 2019, dashboard en KPI's, de managementletter 2018 en bracht verslag en advies uit aan de Raad van Toezicht.

Financieel beleid en beheer

We sluiten 2018 af met een fors negatief resultaat van € 3,1 miljoen. Dit is geen verrassing; we zagen dit door het jaar heen al aan komen en hebben ook al acties ondernomen om dit negatief resultaat terug te dringen en voor 2019 weer om te buigen naar een sluitende begroting. De belangrijkste actie was het niet verlengen – en niet omzetten naar vaste arbeidscontracten van tijdelijke arbeidscontracten. Alleen bij een te hoog risico voor de continuïteit van een onderdeel van onze organisatie werd en wordt hier een uitzondering op gemaakt.

De inzet van de bestemmingsreserves nuanceren het negatief resultaat enigszins. In 2015, 2016 en 2017, toen de baten erg hoog waren als gevolg van een hoge instroom aan vluchtelingen, zijn diverse bestemmingsreserves aangevuld tot € 3,9 miljoen. Dit met als doel om deze bestemmingsreserves in 2018, 2019 en 2020 in te zetten voor eenmalige kosten ter verbetering en vernieuwing van onze dienstverlening en organisatie en voor eenmalige projecten voor vluchtelingen en statushouders ter bevordering van hun integratie, zoals het aanbieden van werkervaringsplaatsen.

Het betreft hier alleen eenmalige kosten, zodat de inzet van de bestemmingsreserves niet leidt tot een verhoging en/of dekking van de structurele kosten. Zoals gezegd gaat het om € 3,9 miljoen die we hiervoor inzetten. Hiervan is in 2018 € 1,6 ingezet. In 2019 zal € 1,5 miljoen (€ 1,3 miljoen zoals begroot voor 2019 aangevuld met € 0,2 miljoen voor het opstarten van de kernteams en het programmateam, zoals toegelicht in het hoofdstuk "Vooruitblik"). Voor 2020 blijft dan nog € 0,8 miljoen over.

Na onttrekking van de bestemmingsreserves blijft er nog een negatief resultaat van € 1,5 over voor 2018. De belangrijkste reden van dit negatief resultaat is de sterke afname van de baten. Deze zijn namelijk € 4,1 miljoen lager dan in 2017, oftewel een daling met 22%. We hadden in de begroting 2018 wel rekening gehouden met een daling van de baten, omdat we te maken hadden met een dalende huisvestingstaakstelling, maar niet met zo'n grote daling (11% meer dan begroot). Dat de baten meer zijn afgenomen dan begroot is het gevolg van het feit dat een groot aantal gemeenten hun taakstelling niet heeft gerealiseerd. De taakstelling 2018 voor de gemeenten,

waarin wij actief zijn, was 3.608. De realisatie van de taakstelling in deze gemeenten was in 2018 2.285, oftewel een realisatie van maar 63%.

Deze forse daling van de baten hebben we niet overal volledig op kunnen vangen met het verlagen van de kosten. Die mogelijkheid doet zich vooral voor bij personeelskosten, omdat veel andere kosten relatief vast zijn. Vooral bij inburgering hebben we dit niet kunnen realiseren, zodat dit onderdeel afsluit met een negatief resultaat van € 1,0 miljoen, wat gelijk is aan 67% van het negatief resultaat na bestemmingsreserve. Inburgering had namelijk ook te maken met een forse omzetzijding, namelijk met 24% ten opzichte van 2017. Dat de kosten inburgering niet tijdig aangepast zijn aan deze daling heeft verschillende oorzaken:

1. Door de forse daling van het aantal inburgeraars liepen lesgroepen zodanig leeg dat ze niet meer rendabel waren. Door samenvoegen van groepen konden de lesgroepen weer rendabel gemaakt worden. Echter vanuit kwaliteitsoogpunt is dit een proces wat zorgvuldig moet gebeuren en dus tijd kost. Ook was het aantal lesgroepen in een aantal gemeenten zo laag (1 of 2 lesgroepen) dat in deze gemeenten het niet mogelijk was om lesgroepen samen te voegen. Voor deze gemeenten moet je dan besluiten om te stoppen met inburgering, zoals in Oss is gebeurd. Ook dit vraagt tijd om dit zorgvuldig af te ronden.
2. De dalende omzet inburgering en daarmee het terugbrengen van het aantal lesgroepen brengt met zich mee dat de personele inzet aan docenten en andere medewerkers inburgering ook ingekrompen moest worden. Er waren wel voldoende tijdelijke contracten om dit te realiseren, echter dat kon lang niet altijd direct, omdat tijdelijke contracten andere einddata hadden.
3. Het jaar 2018 stond nog volop in het teken van het harmoniseren en automatiseren van de administratie inburgering. Deze administratie werd door de voormalige drie organisaties, die in 2016 en 2017 zijn gefuseerd, verschillend uitgevoerd. Vanwege het proces van harmonisatie en automatisering was er tussentijds onvoldoende inzicht hoe inburgering er voor stond. Dat maakte het ook lastig tijdig bij te sturen.

Net als bij inburgering is het bij overhead ook niet gelukt om de kosten, lees personele inzet, tijdig aan te passen aan de dalende opbrengsten. De overhead wordt namelijk gedekt vanuit 15% van de baten, dus bij een daling van de baten met € 4,1 miljoen daalt de bijdrage voor de overhead met € 0,6 miljoen. Het is in de overhead gelukt om twee derde van deze daling op te vangen met verlaging van de overheadkosten, zodat een negatief resultaat overhead na bestemmingsreserve resteert van € 0,2 miljoen.

Ook bij diverse gemeenten is het niet gelukt de daling van de opbrengsten volledig op te vangen. Per saldo gaat het hier om een negatief resultaat van € 0,4 miljoen. De helft hiervan betreft overschotten bij gemeenten in 2017, die we bewust in 2018 hebben ingezet, om een te grote afname van de personele inzet in die gemeenten te voorkomen, zodat we nog een kwalitatief goede dienstverlening konden bieden. Het gaat hierbij met name om gemeenten die volledig subsidiëren op basis van werkelijk aantal statushouders x een bedrag per statushouder. Door de forse daling van de taakstelling in combinatie met het niet volledig realiseren van de taakstelling, komen we bij diverse gemeenten uit op een zodanige lage subsidie, dat we daarmee een kwalitatief goede dienstverlening niet meer kunnen garanderen. Met deze gemeenten zijn of gaan we in gesprek over een vaste basissubsidie en een variabele opslag voor extra statushouders, zodat de minimaal benodigde formatie en kosten per locatie gegarandeerd zijn.

De overige onderdelen; Asiel en Projecten, laten een positief resultaat zien of zijn kostendekkend.

Wat betekent dit negatief resultaat voor 2019 en verder.

Voor 2019 verwachten wij een verdere daling van de baten naar € 12,7 miljoen, oftewel € 1,8 miljoen (12%) minder dan in 2018. Een verdere daling van de taakstelling (landelijk van 24.000 in 2018 naar verwacht 14.000 in 2019) is ook hier de belangrijkste oorzaak voor. Bij de opmaak van de begroting 2019, in oktober/november 2018, hebben wij de consequenties van deze verdere daling van de baten doorgerekend en vertaald naar het inkrimpen van de personele inzet. Daarbij constateerden we dat onze flexibele schil (arbeidscontracten voor een bepaalde tijd) nog voldoende was om de noodzakelijke inkrimping van de personele inzet te realiseren, en zo een sluitende begroting 2019, na mutaties bestemmingsreserve te kunnen realiseren. Dit geldt ook voor alle onderdelen afzonderlijk. Dus ook de afzonderlijke begrotingen 2019 voor inburgering, gemeenten en overhead, die in 2018 nog afsloten met een negatief resultaat, zijn na inzet van de bestemmingsreserves sluitend. Bij inburgering betekent dit dat het aantal lesgroepen tijdig wordt afgestemd op het aantal inburgeraars, zodat het totaal van de lesgroepen niet meer onrendabel is. Beter inzicht hierin en werken met forecastberekeningen maakt dit mogelijk. Ook heeft er in 2019 een inkrimping plaats gevonden in de personele inzet overhead, zowel in het management als in de ondersteunende diensten, zodat deze kosten ook weer aansluiten bij een lagere overheadbijdrage. De overheadbijdrage blijft namelijk in 2019 15% van de baten en aangezien de baten in 2019 afnemen, neemt ook de overheadbijdrage af. De inkrimping in de overhead was mogelijk omdat we hier ook nog voldoende flexibele schil hadden in de personeelsformatie.

Vanaf november 2018 zijn de managers bezig geweest de noodzakelijke inkrimping van de personele inzet voor 2019 ook daadwerkelijk te realiseren. Voor het overgrote deel is dit gerealiseerd, maar dit proces loopt nog deels door in 2019 vanwege contracten die pas in 2019 aflopen. Alle acties zijn erop gericht dat de kosten in 2019 binnen de begroting blijven. Daar zal ook regelmatig op gemonitord worden. Het inkrimpen van de personele inzet gaat echter niet zonder pijn. We hebben namelijk afscheid moeten nemen van een grote groep medewerkers, die tot 2017 met een tijdelijk contract in dienst zijn gekomen, vanwege de groei die onze organisatie toen doormaakte. Deze nieuwe en vaak jonge medewerkers brachten nieuw elan in onze organisatie. Ook leidt de forse inkrimping tot een gedwongen herverdeling van de blijvende medewerkers over de locaties, zodat een deel van de continuïteit op locaties verloren gaat en medewerkers verder moeten reizen naar hun nieuwe standplaats.

Een belangrijke opdracht voor 2019 is verder dat we de ontwikkelingen van de baten en kosten goed en regelmatig blijven volgen en tijdig bijsturen bij afwijkingen hierin ten opzichte van de begroting. We zagen namelijk in 2018 dat de ontwikkeling van de baten behoorlijk kan afwijken van de begroting. De (realisatie van de) taakstelling blijft altijd een onzekere factor. Voor het 1^e halfjaar 2019 is deze wel afgegeven, maar nog niet voor het 2^e halfjaar 2019. Verder is het nog onduidelijk of de gemeenten in staat zijn de achterstanden in de realisatie van de taakstelling 2018 als nog in te lopen in 2019. Dit alles heeft invloed op de baten 2019. Vandaar de noodzaak de ontwikkelingen in de baten regelmatig te monitoren. Onze verslaglegging is al zodanig ingericht dat we regelmatig per gemeente, project, onderdeel e.d. kunnen vaststellen hoe de baten zich ontwikkelen en hoe de kosten daarbij wel of niet aansluiten. Op basis daarvan kan adequaat gestuurd worden door de managers. Belangrijk hierbij is wel dat de basisadministratie, die de input voor deze verslaglegging moet leveren, op orde is. Daarin zijn het afgelopen jaar zodanige verbeteringslagen gemaakt dat we nu kunnen stellen dat deze basisadministratie, inclusief voor inburgering, voldoende op orde is om tijdig de juiste en volledige informatie te kunnen leveren voor de verslaglegging.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. De ontwikkeling hiervan in 2018 ziet er als volgt uit:

	Stand per 01-01-18	Mutaties boekjaar	Stand per 31-12-2018
	€	€	€
Algemene reserve	4.993.734	-1.540.123	3.453.611
Bestemmingsreserves	3.243.791	-1.427.516	1.816.275
Bestemmingsfondsen	642.346	-127.555	514.791
Totaal eigen vermogen	8.879.871	-3.095.194	5.784.677

Het totale eigen vermogen neemt in 2018 af van € 8,9 miljoen naar € 5,8 miljoen. De afname van de bestemmingsreserves en -fondsen past in ons beleid om deze reserves in drie jaar in te zetten.

Bestemmingsreserves en -fondsen

Zoals in het vorige hoofdstuk Financieel beleid en beheer is aangegeven zijn de bestemmingsreserves en -fondsen in 2015, 2016 en 2017, toen de baten erg hoog waren, als gevolg van een hoge instroom aan vluchtelingen, aangevuld tot € 3,9 miljoen. Het doel hiervan is om deze bestemmingsreserves in 2018, 2019 en 2020 in te zetten voor met name de volgende doeleinden:

1. Verbeteren en vernieuwen van onze dienstverlening
2. Investeren in arbeidsparticipatie
3. Optimaliseren van onze organisatie o.a. vanwege samenvoeging van drie verschillende organisaties die zijn gefuseerd de afgelopen jaren.
4. Vluchtelingenfonds, waar vluchtelingen een beroep op kunnen doen voor kosten die zij niet alleen kunnen dragen, bijv. bij gezinshereniging
5. Participatiefonds waaruit o.a. werkervaringsplaatsen voor statushouders worden gefinancierd.

Het betreft hier alleen eenmalige kosten, zodat de inzet van de bestemmingsreserves niet leidt tot een verhoging en/of dekking van de structurele kosten. Zoals gezegd gaat het om € 3,9 miljoen die we hiervoor inzetten. Hiervan is in 2018 € 1,6 ingezet. In 2019 zal € 1,5 miljoen (€ 1,3 miljoen zoals begroot voor 2019 aangevuld met € 0,2 miljoen voor het opstarten van de kernteams en het programmateam, zoals toegelicht in het hoofdstuk "Vooruitblik"). Voor 2020 blijft dan nog € 0,8 miljoen over.

De werkelijke inzet van de bestemmingsreserves en -fondsen is in 2018 wel € 0,6 miljoen hoger dan begroot, omdat lopende het jaar door de directeur-bestuurder besluiten zijn genomen voor extra inzet hiervan, passend binnen de doelstellingen van deze reserves en fondsen.

Algemene reserve

De algemene reserve komt eind 2018 uit op een bedrag van € 3,5 miljoen. Dit is € 1,5 miljoen lager dan ultimo 2017. Het al eerder toegelichte negatief resultaat 2018 is hiervan de oorzaak. Op basis van de risicoanalyse die we voor onze organisatie hebben gemaakt, hebben we ultimo 2018 een algemene reserve nodig van € 3,7 miljoen. Onze algemene reserve blijft hier net onder (€ 0,2 miljoen lager). Een verschil dat nog geen aanleiding geeft tot zorgen. In de risicoanalyse gaat het met name om de risico's die we als organisatie lopen bij bezuinigingen door de

overhead (landelijk, provincie en gemeenten), politieke klimaat m.b.t. vluchtelingen, verantwoordingen (Europese) projecten, inburgering, fraude/claims en personele risico's.

Medezeggenschap

De Ondernemingsraad

In 2018 heeft de ondernemingsraad gewerkt aan ontvangen advies- en instemmingsaanvragen, met name op het gebied van ARBO en integraal werken vanuit Visie2020. Er is een voordracht gedaan voor een nieuw te benoemen lid van de Raad van Toezicht en de OR heeft een enquête onder haar achterban verspreid.

Afgelopen jaar is door de OR een start gemaakt met het ontwikkelen van een visie en missie voor de OR door bovengenoemde enquête uit te sturen en ook door het invullen van een SER Koerskaart. Deze combinatie geeft ons inzicht in wat er van ons verwacht wordt en wat wij als OR leden voor ogen hebben.

Evenals in 2017 is de OR in 2018 versterkt met nieuwe leden en dat zal in 2019 opnieuw aan de orde zijn. Hier liggen verschillende oorzaken aan ten grondslag, waarvan verloop - al dan niet ten gevolge van krimp - de hoofdoorzaak is. Dit brengt met zich mee dat steeds nieuwe leden ingewerkt dienen te worden en dat vraagt om een gericht inwerk- en trainingsprogramma voor nieuwe leden. Voor 2019 staat deskundigheids-bevordering voor alle OR-leden op onze agenda.

Gedurende 2018 heeft de OR met zowel de Raad van Toezicht als met de Centrale VrijwilligersRaad kennis gemaakt. Dit contact wordt in 2019 verder uitgewerkt.

De OR Zuid-Nederland overlegt op regelmatige basis met collega's uit de andere regio's en het landelijk bureau. In 2018 is besloten om het invoeren van een Centrale Ondernemingsraad niet verder te onderzoeken en stop te zetten. Omdat de fusie achter de rug is en daardoor het aantal advies en/of instemmingsaanvragen teruggelopen is, hebben de vertegenwoordigers van de OR'en besloten de vergaderfrequentie van eens per 6 weken terug te brengen naar eens per kwartaal.

De OR komt normaliter een keer per maand bij elkaar en dan wordt het laatste deel van de vergadering besteed aan overleg met de directie. In de zomermaanden juli en augustus wordt niet vergaderd. In november is de OR voor de advies aanvraag "Visie2020 enzovoort", meerdere keren, waarvan soms in afvaardiging, bij elkaar geweest. Dit alles om de organisatie nog voor einde 2018 in staat te stellen de plannen te kunnen presenteren aan de medewerkers. Bij dit laatste advies is ook advies aangevraagd bij een jurist arbeidsrecht.

Totaal kwam de OR 14 keer bij elkaar in 2018 (afgezien van afspraken van de diverse commissies en één op één overleggen) en sloot de directie 11 keer aan bij een deel van deze vergaderingen.

Adviesaanvragen / instemmingsaanvragen

Instemmingsaanvragen

- Verzuimprotocol
- Arbo, getoetste RI&E
- Arbo, plan van aanpak RI&E

Adviesaanvragen

- Visie 2020 en zo voort

Ongevraagd advies

- Niet toepassen 23 maandscontracten

Informeel adviestraject

- Functieboek

Voordracht lid van Raad van Toezicht

- dhr. A.J.M. Hoevenaars

Enquête OndernemingsRaad

In augustus 2018 is door de OR een enquête uitgezet onder de beroepskrachten van VluchtelingenWerk Zuid-Nederland. Deze enquête bereikte 255 beroepskrachten. We ontvingen 75 reacties. Het betrof een korte enquête van 5 vragen. De gemiddelde invulduur betrof 4 minuten. Een derde van de medewerkers gaf aan bekend te zijn met de taken en werkwijze van de OR. Twee derde gaf aan niet precies te weten wat de OR doet.

Verwachtingen ten aanzien van de OR zijn als volgt samen te vatten: Dat de OR het personeel vertegenwoordigt daar waar dat nodig is, opkomt voor de belangen van de medewerkers en er zorg voor draagt dat de directie regels en procedures volgt en indien ze dat niet doen, haar daar op aanspreekt. Dat alles met een kritisch opbouwende houding. Een stem vanuit het werkveld.

Specifieke aandachtspunten die medewerkers graag behandeld zouden zien door de OR betreffen: veiligheid, arbeidsomstandigheden en werkdruk. Daarnaast zijn er zorgen om het personeelsbeleid, functioneringsgesprekken en het wegvallen van de zogeheten flexibele schil. Al deze punten werden door meerdere medewerkers (minimaal 7) ingevuld.

Tips die we als OR meekregen betreffen bovengenoemde aandachtsgebieden. Ook werd meermalen aangegeven dat de OR moet blijven werken aan de zichtbaarheid, maar ook dat daar al verbetering in zit.

Medezeggenschap van Vrijwilligers

Stichting VluchtelingenWerk Zuid Nederland kent ook de medezeggenschap van vrijwilligers. Vanwege de omvang van het werkgebied is er gekozen voor een centrale vrijwilligersraad en een regionale vrijwilligersraad Brabant en – Limburg.

In 2018 waren de regionale vrijwilligersraad Noord-Brabant en de Bommelerwaard en de regionale vrijwilligersraad Limburg actief en hebben zij beide twee leden afgevaardigd in de Centrale Vrijwilligers Raad.

De Regionale Vrijwilligersraad Limburg

De Regionale Vrijwilligersraad Limburg bestond begin 2018 uit zes leden, maar in de loop van het jaar beëindigde een lid zijn vrijwilligerswerk en moest helaas afscheid genomen worden van een lid vanwege overlijden. Dit heeft diepe indruk gemaakt, maar na enige tijd is er een oproep gedaan voor nieuwe leden.

Er meldden zich uiteindelijk drie kandidaten, waardoor de Raad eind 2018 weer compleet was met zeven leden.

Er werd in 2018 zes keer vergaderd en er werd een kennismakingsbijeenkomst belegd met de nieuwe leden.

De belangrijkste agendapunten die aan de orde kwamen waren:

- communicatie met vrijwilligers
- begroting 2018
- aansprakelijkheid vrijwilligers
- voortgang opstellen locatieplannen.

De meeste aandacht ging uit naar de besluitvorming over de nieuwe reis- en onkostenregeling voor vrijwilligers. Doordat deze voor veel van de Limburgse vrijwilligers een achteruitgang betekende, leverde dit bij diverse vrijwilligers beroering en onvrede op.

Doordat er door omstandigheden niet het hele jaar een regiomanager werkzaam was in Limburg, was bij slechts bij enkele bijeenkomsten van de regionale vrijwilligersraad iemand van het managementteam aanwezig. Daardoor was de informatievoorziening niet altijd optimaal.

Aan het eind van het verslagjaar werd "Visie 2020 enzovoort ..." gepresenteerd.

Daarin is onder andere sprake van een verdeling van het werkgebied in arbeidsmarktregio's waardoor de provincie Limburg te maken krijgt met 3 regiomanagers.

Er moet nog een besluit genomen worden wat dit betekent voor de vertegenwoordiging van het MT in de Regionale VrijwilligersRaad Limburg.

De Regionale VrijwilligersRaad Brabant

De Regionale Vrijwilligersraad in Noord-Brabant trad aan in een grotendeels nieuwe samenstelling. Het enige lid met ervaring was door ziekte lange tijd afwezig.

De raad heeft in 2018 zevenmaal vergaderd. Een regiomanager woonde zes vergaderingen bij. De directeur-bestuurder was eenmaal aanwezig.

De raad bestaat uit zeven leden en heeft de volgende onderwerpen besproken in 2018:

- Nieuw vrijwilligersbeleid
- Ontbreken informatie op Intranet
- Medezeggenschapsreglement vrijwilligersraad
- Locatie actieplannen
- Nieuwe reis- en onkostenregeling
- Hoe vrijwilligers te bereiken
- Organisatie en cultuur
- Vrijwilligersverloop
- Begroting 2019 VluchtelingenWerk Zuid-Nederland.

Het jaar stond ook in het teken van het zoeken naar vormen van informatieoverdracht tussen de raad, vrijwilligers en organisatie. Belangrijk was ook de goede samenwerking om gezamenlijk het werk van de vrijwilligers te verbeteren en plezieriger te maken.

De Centrale VrijwilligersRaad VVZN

Ook de Centrale Vrijwilligersraad trad aan in een grotendeels nieuwe samenstelling. Helaas is een zeer gewaardeerd lid in juli overleden. Zijn plaats is overgenomen door een ander lid van de regionale vrijwilligersraad in Limburg. De raad heeft in 2018 vijfmaal vergaderd. De directeur-bestuurder was alle keren aanwezig bij een deel van die vergaderingen.

Er was ook een overleg met een afvaardiging van de Raad van Toezicht.

De Centrale Vrijwilligersraad bestaat uit zes leden: drie vertegenwoordigers vanuit de regionale vrijwilligersraad in Noord-Brabant en drie vanuit de regionale vrijwilligersraad in Limburg.

De Centrale vrijwilligersraad heeft zich gebogen over de volgende onderwerpen:

- Nieuw vrijwilligersbeleid
- Medezeggenschapsreglement vrijwilligersraad
- Locatie actieplannen
- Nieuwe reis- en onkostenregeling voor vrijwilligers
- Hoe vrijwilligers te bereiken
- Organisatie en cultuur
- Gebruik ODT/LibreOffice
- Vrijwilligersverloop
- Begroting 2019 VluchtelingenWerk Zuid-Nederland.
- Visie 2020 en zo voort

Vooruitblik

In 2019 zal uitvoering gegeven worden aan de "Visie 2020 en zo voort" die geschreven is tbv VluchtelingenWerk Zuid-Nederland.

Uitgangspunten van het plan zijn de landelijk vastgestelde Visie2020, een integraal aanbod, de vluchteling centraal en externe ontwikkelingen en verantwoordelijkheden zo dicht mogelijk bij degenen die zich bezig houden met de uitvoering.

Voor de indeling van ons werkgebied zijn we uitgegaan van een inrichting zoals die landelijk reeds bestaat op het gebied van arbeidsmarktregio's (AMR's) Dat betekent dat het werkgebied wordt ingedeeld in zeven arbeidsmarktregio's.

Voor iedere AMR is een manager verantwoordelijk en daarnaast is een van de managers verantwoordelijk voor de totale centrale opvang. Het MT bestaat uit vier managers en de directeur-bestuurder. De functie van hoofd bedrijfsbureau is ingevuld via een interim constructie van zes maanden waarna een advies zal volgen over de invulling van deze taken na die tijd. Het ad interim hoofd bedrijfsbureau maakt geen onderdeel uit van het MT. Hij sluit, net als anderen, aan bij relevante agendapunten.

Om vorm te geven aan de speerpunten uit de landelijke Visie 2020 en in te kunnen spelen op de in- en externe ontwikkelingen wordt in iedere AMR een kernteam samengesteld. Dat team krijgt een opdracht vanuit het MT om voor die regio een plan van aanpak op te stellen en tot uitvoer te brengen. Uitgangspunten daarin zijn de vluchteling centraal te stellen en te zorgen voor een integraal aanbod. In ieder kernteam zullen alle disciplines

vertegenwoordigd zijn (centrale opvang, maatschappelijke begeleiding, juridische begeleiding, inburgering, arbeidsparticipatie, participatieverklaringstrajecten) en zal een vluchteling en een vrijwilliger aansluiten. Beroepskrachten die lid zijn van het kernteam krijgen een aantal extra uren om deze taak op zich te kunnen nemen in deze periode die gefinancierd zullen worden vanuit de bestemmingsreserves.

Daarnaast wordt een programmateam samengesteld ter ondersteuning van de kernteams. Een van de managers is daar de trekker van en wordt daarbij ondersteund door een drietal medewerkers. Indien nodig kan het team tijdelijk aangevuld worden voor specifieke vragen door inhoudelijk deskundigen. Dit team functioneert voor zolang het nodig is en kernteams een beroep op hen doen.

Deze eenmalige extra kosten worden gefinancierd vanuit de bestemmingsreserves. Totaal gaat het bij de opstartkosten van de kernteams en de tijdelijke inzet van het programmateam om een bedrag van € 195.000 ten laste van de bestemmingsreserves.

Het programmateam schrijft de opdracht (het kader) dat elk kernteam krijgt en aan de hand waarvan een plan van aanpak geschreven wordt. Onderdelen van die opdracht zullen de kernpunten uit de Visie 2020 zijn, integraal werken, vluchteling centraal en de (verdere) voorbereiding op de plannen van minister Koolmees in het kader van inburgering zodat we een integraal aanbod kunnen bieden op het moment dat die plannen praktijk gaan worden. Voor die tijd zullen we proberen een aantal pilots uit te voeren, waaronder de reeds gestarte pilot in Tilburg.

In februari worden in alle AMR's bijeenkomsten georganiseerd voor vrijwilligers om ook hen nadrukkelijk mee te nemen in de gedachtegang van het plan en hun reacties daarop te horen.

In 2019 zal geëxperimenteerd worden met het flexibel inzetten van vrijwilligers. Uitgangspunt daarbij is de wens en kwaliteit van de vrijwilligers en niet langer (per definitie) functiebeschrijvingen die tot nu toe gehanteerd worden. Op deze manier denken we ook een andere groep vrijwilligers aan ons te kunnen binden; vrijwilligers die (ook) betrokken zijn bij de doelgroep, wellicht beperkt tijd hebben en/of voor een bepaalde periode beschikbaar zijn. Hiermee verwachten we voor nu en in de toekomst onze dienstverlening uit te kunnen blijven voeren met vrijwilligers en spelen we in op de veranderde behoefte van potentiële vrijwilligers.

Arbeidsparticipatie (projecten) zijn in toenemende mate succesvol binnen VluchtelingenWerk. In 2019 besteden we deels nog bestemmingsreserves voor de uitvoering. Het doel is om dit jaar te gebruiken om deze dienst kostendekkend te maken.

Gezien het beperkte aantal asielzoekers dat Nederland binnen (kan) komen, de achterstand bij de IND waardoor wachttijden oplopen tot inmiddels 16 maanden, het feit dat de meerderheid van de huidige asielzoekers geen verblijfsvergunning krijgt, hebben we ook in 2019 nog te maken met centrale opvanglocaties die vol zitten en vervolgens een huisvestingstaakstelling voor gemeenten die nog lager is dan dat deze in 2018 was.

Dat heeft consequenties voor de financiering waardoor de krimp in het personeelsbestand zich verder voort zal zetten. Regiomanagers hebben gesprekken gevoerd met gemeenten met het doel een basissubsidie te krijgen (ongeacht het aantal vluchtelingen) met een aanvulling naar gelang de aantallen. Daarmee kan een basisdienstverlening gegarandeerd worden en deelname aan relevante netwerken. Ook voor de komende jaren zullen gesprekken gevoerd worden met gemeenten waarbij ons uitgangspunt is een integraal aanbod te doen zodat de vluchteling door ons ondersteund kan worden vanaf de asielprocedure tot en met het bereiken van

(economische) zelfredzaamheid.

Krimp heeft ook gevolgen voor de mogelijkheden om groepen samen te stellen in de inburgering, ten behoeve van participatieverklaringstrajecten, projecten, enz.. Dit zal de nodige flexibiliteit van de organisatie en haar medewerkers vragen.

Ook landelijk zijn diverse speerpunten uitgezet die onder opdrachtgeverschap van individuele directeur-bestuurders (verder) uitgewerkt worden en vervolgens geïmplementeerd moeten worden in iedere regio en dus ook in Zuid-Nederland:

- positionering
- gevolgen van het plan om de asielprocedure naar de buitengrenzen van Europa te verplaatsen
- vluchteling centraal
- samenwerking met derden in het sociale domein
- delen van kennis en expertise
- Regionale Steunpunten Rechtsbescherming
- Inburgering in relatie tot de toekomstplannen van minister Koolmees
- verenigingsbreed financieel beleid en KPI's
- strategisch HRM
- ICT
- implementatie overlegstructuur
- voorbereiding op mogelijke aanbestedingsprocedures
- in beeld hebben en houden van risico's (risicomanagement)
- implementatie projectorganisatie

Kortom: ruim voldoende uitdagingen voor 2019!

Begroting 2019

	Begroting 2019 € 1.000	Realisatie 2018 € 1.000
Baten		
Subsidies gemeentes	5.203	5.981
Subsidies VWN-asiel	1.482	1.654
Subsidies VWN-overige	1.058	1.108
Subsidies overigen	374	612
Inburgering	4.323	5.156
Overige baten	294	57
Som der baten	12.734	14.568
Lasten		
Directe Personeelslasten	10.900	13.506
Overige personeelskosten	407	635
Vrijwilligerskosten	641	453
Huisvestingskosten	1.064	1.219
Afschrijvingen lasten	102	134
Kantoorkosten	216	228
Automatiseringskosten	292	453
Algemene kosten	293	305
Asiel/activiteitenkosten	564	697
Overige lasten	0	33
Som der lasten	14.479	17.663
Resultaat voor Resultaatbestemming	-1.745	-3.095
Resultaatbestemming		
Mutaties Algemene reserve	398	1.540
Mutaties Bestemmingsreserves	1.272	1.427
Mutaties Bestemmingsfondsen	75	128
Totaal	1.745	3.095
Resultaat na Resultaatbestemming	0	0

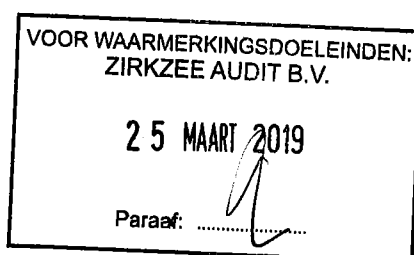
Op het eerste gezicht sluit de begroting 2019 met een negatief resultaat. Echter het betreft hier eenmalige kosten die gedekt zijn vanuit de bestemmingsreserves en vanuit het restant aan overschotten 2017 bij diverse gemeenten. In het hoofdstuk Financieel beleid en beheer is de inzet van beide reserves toegelicht. Voor het overige is de begroting 2019 sluitend, oftewel de structurele kosten zijn gedekt vanuit de baten en niet vanuit de inzet van reserves.

2. Jaarrekening

**2.1 Balans per 31 december 2018
(na resultaatbestemming)**

Activa

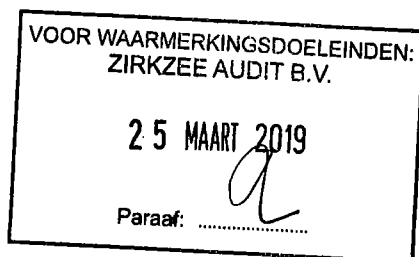
	<u>31-12-18</u>	<u>31-12-17</u>
	€	€
Vaste Activa		
Materiële vaste Activa	557.902	167.692
Financiële vaste Activa	47.087	66.000
Totaal vaste activa	<u>604.989</u>	<u>233.692</u>
Vlottende activa		
Debiteuren	1.535.422	2.062.952
Nog te ontvangen gemeentelijke subsidies	611.417	803.706
Subsidievorderingen projecten	703.159	174.230
Overige vorderingen en overlopende Activa	507.692	556.524
Liquide middelen	7.044.718	11.062.056
Totaal vlottende activa	<u>10.402.409</u>	<u>14.659.468</u>
Totaal Activa	<u>11.007.398</u>	<u>14.893.160</u>

**2.1 Balans per 31 december 2018
(na resultaatbestemming)**

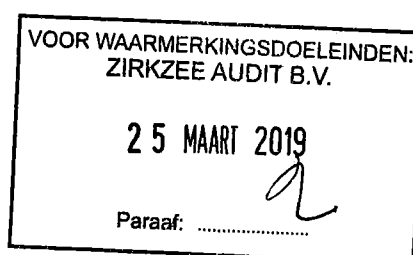
Passiva

	<u>31-12-18</u>	<u>31-12-17</u>
	€	€
Eigen vermogen		
Vrij besteedbaar eigen vermogen		
Algemene reserve	3.453.611	4.993.734
Bestemmingsreserves	1.816.275	3.243.791
Totaal	<u>5.269.886</u>	<u>8.237.525</u>
Vastgelegd eigen vermogen		
Bestemmingsfondsen	514.791	642.346
Totaal	<u>514.791</u>	<u>642.346</u>
Totaal eigen vermogen	<u>5.784.677</u>	<u>8.879.871</u>
Voorzieningen	<u>421.762</u>	<u>558.408</u>
Vlottende passiva		
Crediteuren	797.915	604.562
Vooruit ontvangen gemeenten subsidie	1.331.585	1.930.080
Nog te besteden subsidies	620.394	180.231
Vooruit gefactureerd Cursusgeld DUO Inburgering	757.323	1.498.828
Salarisgerelateerde schulden	1.104.894	1.132.970
Overige schulden en nog te betalen kosten	188.849	108.210
Totaal	<u>4.800.959</u>	<u>5.454.881</u>
Totaal Passiva	<u>11.007.398</u>	<u>14.893.160</u>

2.2 Staat van baten en lasten over 2018

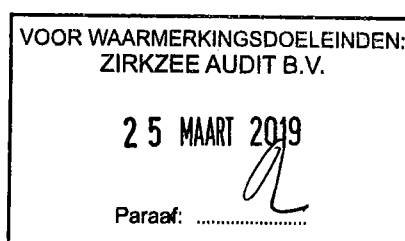
	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Baten			
Subsidies gemeentes	5.981.057	6.182.000	8.184.816
Subsidies VWN-asiel	1.654.211	1.673.000	1.898.556
Subsidies VWN-overige	1.108.257	1.157.000	1.096.192
Subsidies overigen	611.549	571.000	427.121
Inburgering	5.155.808	7.024.000	6.731.903
Overige baten	57.164	81.000	292.888
Som der baten	14.568.047	16.688.000	18.631.476
Lasten			
Directe Personeelslasten	13.505.738	13.924.000	13.623.144
Overige personeelskosten	634.639	362.000	537.280
Vrijwilligerskosten	453.545	531.000	547.062
Huisvestingskosten	1.219.240	1.197.000	1.089.640
Afschrijvingen lasten	133.697	65.000	142.616
Kantoorkosten	228.245	302.000	284.729
Automatiseringskosten	453.304	382.000	589.587
Algemene kosten	304.690	344.000	242.865
Asiel/activiteitenkosten	696.871	739.000	546.906
Overige lasten	33.273	1.000	313.033
Som der lasten	17.663.242	17.847.000	17.916.861
Resultaat voor Resultaatbestemming	-3.095.195	-1.159.000	714.615
Resultaatbestemming			
Mutaties Algemene reserve	1.540.123		-161.605
Mutaties Bestemmingsreserves	1.427.516		366.576
Mutaties Bestemmingsfondsen	127.555		509.644
Totaal	3.095.195		714.615
Resultaat na Resultaatbestemming	0		0

2.3 Kasstroomoverzicht over 2018

	<u>2018</u>		<u>2017</u>
	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		-3.095.195	714.615
Saldo staat van baten en lasten			
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen		133.697	142.618
- veranderingen in werkkapitaal			
mutatie vorderingen	239.722		1.810.098
mutatie kortlopende schulden	-653.918		-2.131.092
mutatie voorzieningen	-136.646		-115.492
		<u>-550.842</u>	<u>-436.486</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-417.146	-293.868
Kasstroom uit operationele activiteiten		-3.512.341	420.747
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investeringen in (im)materiële vaste activa		-523.910	-48.217
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa		18.913	44.000
Netto Kasstroom		<u>-4.017.338</u>	<u>416.530</u>
Liquide middelen einde boekjaar		7.044.718	11.062.056
Liquide middelen begin boekjaar		11.062.056	10.645.526
Mutatie geldmiddelen		<u>-4.017.338</u>	<u>416.530</u>

Het kasstroom overzicht is opgesteld volgens de indirecte methode

2.4 Toelichting algemeen

Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van Stichting VluchtelingenWerk Zuid-Nederland, statutair gevestigd te Vught en geregistreerd onder KvK-nummer 67002854, bestaan uit het beschermen van asielzoekers en vluchtelingen door begeleiding en belangenbehartiging bij hun toelating, opvang en maatschappelijke participatie en integratie in het werkgebied van de stichting. En voorts waar nodig het inzetten voor overige migranten en al het vorenstaande in de ruimste zin van het woord.

Fusie

Per 1 juli 2017 zijn Stichting Nieuwkomers en Vluchtelingenwerk Brabant Centraal en Stichting VluchtelingenWerk Zuid-Nederland (ZN) gefuseerd. Juridisch is de Stichting Nieuwkomers en Vluchtelingenwerk Brabant Centraal de verdwijnende rechtspersoon en is Stichting VluchtelingenWerk Zuid-Nederland (ZN) verkrijgende rechtspersoon. Conform hetgeen in de akte van fusie, art. 3.5, staat zijn de financiële gegevens van elk van de verdwijnende rechtspersoon in de jaarrekening van de verkrijgende rechtspersoon (ZN) verantwoord met ingang van 1 januari 2017. De vergelijkende cijfers 2017 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2018 mogelijk te maken.

Verbonden partijen

Stichting VluchtelingenWerk Zuid-Nederland is, samen met andere regionale vluchtelingenwerkorganisaties, lid van Vereniging VluchtelingenWerk Nederland ("VWN"). De bestuurders van de regionale organisaties vormen samen met de landelijk bestuurder het bestuur van VWN. Het bestuur oefent invloed uit op het beleid van de regionale stichtingen, waardoor VWN als verbonden partij wordt aangemerkt.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Vergelijking met voorgaande jaar

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Op basis van de huidige inzichten verwacht de Raad van Bestuur dat duurzame voortzetting van de activiteiten mogelijk is en dat de continuïteitsveronderstelling gerechtvaardigd is.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van activa en passiva is gebaseerd op het stelsel van historische kosten, in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 640 'Organisaties zonder winststreven'. Hierna niet genoemde activa en passiva zijn voor de nominale waarde in de balans opgenomen.

Baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, rekening houdend met grondslagen voor voorzieningen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming tot aan het moment van buitengebruikstelling.

Het afschrijvingspercentage bedraagt 20% voor alle activa categorieën behalve ICT. De categorie ICT kent afschrijvingspercentages die variëren van 20- 33%.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden verantwoord tegen de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden (tenzij anders toegelicht) bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve alsmede bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Via resultaatbepaling wordt jaarlijks het jaarresultaat verdeeld over deze onderdelen van het eigen vermogen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waarbij het bestuur van de stichting een beperking heeft opgelegd.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn bedragen waarbij een derde partij een beperking in de besteding heeft opgelegd of waarbij de stichting zelf zich nadrukkelijk jegens derden committeert door publicatie via de website van de stichting. Uit deze publicatie op de website blijkt dat het geld voor onbepaalde tijd beschikbaar blijft voor het specifieke doel en dat het niet voor andere doelen zal worden ingezet.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald

door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorziening worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Pensioenregelingen personeel

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de Staat van Baten en Lasten verantwoord. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Indien er, naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backservice-verplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen de contante waarde. Ultimo 2018 (en 2017) waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Vlottende passiva

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten

De baten omvatten toegezegde subsidies en de behaalde omzet. Daarnaast omvatten de baten giften en donaties die worden verantwoord op het moment van ontvangst of wanneer de toezegging betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidies

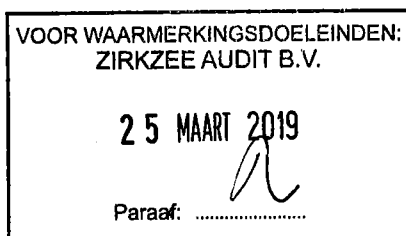
Subsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen, waarin de opbrengsten zijn gedeerd of waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Toewijzing van kosten aan projecten/afdelingen

Toerekening van de loonkosten aan de locaties geschiedt o.b.v. de overeengekomen contracturen. De kosten van regiomanagement en gezamenlijke kosten overheadkosten worden op basis van werkelijke opbrengsten verdeeld.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van arbeidsvoorwaarden verwerkt in de jaarrekening voor zover deze verschuldigd zijn aan werknemers of de belastingdienst.

2.5 Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Materiële vaste activa		
Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:		
Boekwaarde per 1 januari	167.688	262.087
Investerings	523.910	48.223
Desinvesteringen	-	-
	<u>691.598</u>	<u>310.310</u>
Afschrijvingen	133.696	142.618
Boekwaarde per 31 december	<u>557.902</u>	<u>167.692</u>

Bijlage MVA bevat een nadere specificatie van de materiële vaste activa.

Financiële vaste activa

Vordering gemeente Tilburg inzake		
Bekostiging wachtgelden: looptijd > 1 jaar	47.087	66.000
Totaal	<u>47.087</u>	<u>66.000</u>

Toelichting:

De vordering op de gemeente Tilburg inzake de bekostiging van de wachtgelden betreft een toezegging voor een bijdrage van de gemeente in de wachtgeldkosten (reorganisatie 2005) voor de komende jaren. De jaarlijks bij de gemeente gedeclareerde bedragen worden in mindering gebracht op de vordering. Voor de declaratie van de wachtgelden wordt een separate verantwoording opgesteld die door de accountant voorzien wordt van een controleverklaring.

VLOTTENDE ACTIVA

Debiteuren

Debiteuren	1.290.579	1.630.978
Intercompany vorderingen	331.316	693.051
Af: voorziening dubieuze debiteuren inburgering	-86.472	-261.077
Totaal	<u>1.535.422</u>	<u>2.062.952</u>

Specificatie Intercompany vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Openstaande posten Intercompany debiteuren	255.906	88.404
Een Nieuw Hoofdstuk	16.455	70.764
Eerstelijns activiteiten asiel		326.797
Eigenwijs	757	14.552
Europassie	1.543	
Eurowijzer 2	0	6.596
KWE/KWG	16.161	7567
Managementgelden/programmageden		3.272
Met Opgeheven Hoofd 1	11.762	15.465
VIP 1	22.472	159.634
Werkwijzer	6.260	
Totaal	331.316	693.051

Subsidievorderingen**Gemeentelijke Subsidies**

Alpen-Chaam	1.788	9.278
Baarle-Nassau	21.175	41.585
Beek		31.364
Bergeijk		7.900
Bergen op Zoom	154.301	
Bernheze		6.752
Breda	37.324	49.774
Dongen	2.100	2.520
Geertruidenberg	11.000	
Gilze Rijen	9.823	25.375
Haaren	6.241	
Heerlen		39.579
Heusden	7.865	
Hilvarenbeek	18.270	16.365
Kompas	8.168	28.031
Landerd		23.509
Landgraaf		1.800
Leudal	5.760	5.760
Loon op Zand	2.590	
Maasdriel	9.480	
Maasgouw		720
Maastricht	54.185	71.710
Meerijstad	13.500	37.500
Moerdijk	9.400	
Moerdijk Taalcoach	2.000	

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

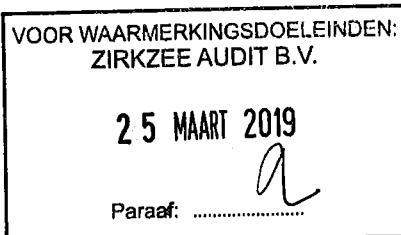
25 MAART 2019

Paraaf:

Vervolg Gemeentelijke Subsidies	<u>31-12-2018</u> €	<u>31-12-2017</u> €
Nederweert		1.884
Overigen		1.268
Pentasz (Eijsden-Magraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Vaals)	30.443	87.901
Reusel-de Mierden	26.320	55.215
Roermond	2.971	2.743
's-Hertogenbosch (Noodopvang)	4.003	
Sittard-Geleen		32.599
St.Michielsgestel		65.000
Stein	10.148	18.061
Tilburg	78.559	75.493
Tilburg Desk	9.500	
Uden		1
Valkenburg	24.239	
Venlo	16.000	1.000
Vught		54.192
Waalwijk	8.661	
Zaltbommel	25.605	8.827
Totaal	<u>611.417</u>	<u>803.706</u>

Subsidievorderingen projecten

AMIF Breda- Integratie door Wijkparticipatie	259.827	89.367
Dichter bij huis		16.161
Diversen		11.923
ESF (Vluchtelingen) Inburgeren en Arbeid Breda		10.469
Heft in eigen handen	67.778	
In de zorg uit de zorg	260.585	
Oranje Fonds: NL Doet		47
Oranjefonds: Help een vluchteling op weg		6.250
Ruim Baan	50.411	20.013
Tree	64.558	
Way to Work		20.000
Totaal	<u>703.159</u>	<u>174.230</u>

Overige vorderingen en overlopende activa	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
Vooruitbetaalde kosten (huren)	34.546	14.344
Vooruitbetaalde kosten (overige)	1.573	251.417
Vooruitbetaalde kosten (ziektekosten)	148.868	
Vooruit gefactureerde pensioenpremie 2018	126.571	137.016
Te vorderen inzake wachtgeld	0	14.170
Nog te ontvangen ziekengeld	117.865	63.359
Cliëntgerelateerde vorderingen	555	677
Nog te ontvangen rente	1.906	4.721
Waarborgsommen (huren)	75.333	70.321
Diversen	475	500
Totaal	<u>507.692</u>	<u>556.524</u>

Toelichting

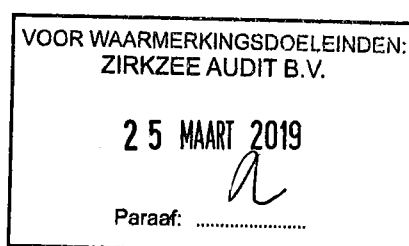
In waarborgsommen is EUR 55.781,22 opgenomen voor gestorte bankgaranties op geblokkeerde rekeningen bij de Rabobank.

Liquide middelen

Banken	1.277.823	1.128.562
Spaarrekeningen	5.763.272	9.931.969
Kassen	3.623	1.525
Totaal	<u>7.044.718</u>	<u>11.062.056</u>

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking.

TOTAAL ACTIVA	<u>11.007.398</u>	<u>14.893.160</u>
----------------------	--------------------------	--------------------------

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

	Stand per 01-01-18	toevoeging boekjaar	Onttrekking boekjaar	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€
Algemene reserve	4.993.734		1.540.123	3.453.611
Totaal	4.993.734	-	1.540.123	3.453.611

Verder toelichten over de opbouw van de algemene reserve.

De algemene reserve is aan te merken als vrij besteedbaar vermogen en dient als buffer voor het in de toekomst opvangen van financiële tegenvallers en zal in voorkomende gevallen worden aangewend om de continuïteit in de uitvoering van de stichtingstaken te waarborgen.

Bestemmingsreserves

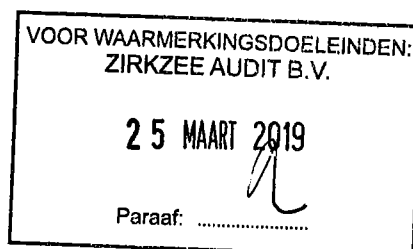
	Stand per 01-01-2018	toevoeging boekjaar	Onttrekking boekjaar	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€
Bestemmingsreserve investeringen locaties	59.799		50.299	9.500
Bestemmingsreserve nieuwkomers locaties	14.449	-	14.449	-
Bestemmingsreserve lokale projecten	67.044	72.186	74.022	65.208
Bestemmingsreserve arbeidsparticipatie	780.000	77.710	523.176	334.534
Bestemmingsreserve dienstverlening	600.000	16.394	266.847	349.547
Bestemmingsreserve solidariteitsvoorziening	205.000	-	13.936	191.064
Bestemmingsreserve personeel	300.000	-	128.281	171.719
Bestemmingsreserve optimalisatie organisatie	670.000	38.552	546.780	161.772
Bestemmingsreserve innovatie	453.000	-	8.443	444.557
Bestemmingsreserve noodfondsen/giften cl.	94.499	101.750	107.875	88.374
Totaal	3.243.791	306.592	1.734.108	1.816.275

Bestemmingsreserves

In 2017 is een nieuw beleid op de vorming en besteding van bestemmingsreserves vastgesteld als gevolg waarvan de toevoegingen en onttrekkingen uit de resultaatverdeling 2018 hebben plaatsgevonden.

Bestemmingsreserves investeringen locaties

Deze bestemmingsreserve is gevormd om de verbouwkosten, aanschafkosten van inventaris en aanschafkosten van automatiseringsapparatuur te kunnen bekostigen voor zover die niet wordt bekostigd uit de van de subsidiënten ontvangen budget- en/of projectsubsidies.

Bestemmingsreserves begeleiding nieuwkomers locaties

Deze bestemmingsreserve is gevormd om de begeleiding van nieuwkomers te kunnen bekostigen voor zover die niet wordt bekostigd uit de van de subsidiënten ontvangen budget- en/of projectsubsidies.

Bestemmingsreserves lokale projecten

Deze bestemmingsreserve is gevormd om lokale projecten ten behoeve van vluchtelingen te kunnen bekostigen voor zover die niet wordt bekostigd uit de van de subsidiënten ontvangen budget- en/of projectsubsidies.

Bestemmingsreserve arbeidsparticipatie

Het is de ambitie van de organisatie om arbeidsparticipatie volledig te bekostigen met structurele financiering. Om dit te bereiken is c.q. wordt hiervoor in 2017 t/m 2019 fors geïnvesteerd vanuit eigen middelen, waarvoor deze bestemmingsreserve is.

Bestemmingsreserve dienstverlening

De doelstelling van de organisatie is om de komende jaren extra te investeren in de verbetering en vernieuwing van de dienstverlening aan vluchtelingen, waarvoor deze bestemmingsreserve is.

Bestemmingsreserve solidariteitsvoorziening

Deze bestemmingsreserve is gevormd om binnen de regio locaties (tijdelijk) extra ondersteuning te kunnen bieden en om een basisvoorziening te kunnen handhaven. Bijvoorbeeld ten gunste van strategisch belangrijke centrumlocaties. Deze bestemmingsreserve is van belang om onze doelstellingen op langere termijn te kunnen blijven uitvoeren. Het maximum saldo van deze bestemmingsreserve is vastgesteld op 2.5% van de baten van de gemeenten.

Bestemmingsreserve personeel

Deze bestemmingsreserve is gevormd om financiële verplichtingen uit hoofde van afvloeiend personeel te kunnen voldoen. Op basis van huidige wetgeving met betrekking tot transitievergoedingen bestaat de mogelijke verplichting uit het betalen van een transitievergoeding bij ontslag.

Bestemmingsreserve optimalisatie organisatie

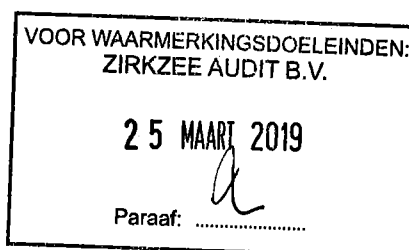
De doelstelling van de organisatie is om in 2017 t/m 2019 extra te investeren in de verbetering en vernieuwing van de organisatie, waarvoor deze bestemmingsreserve is.

Bestemmingsreserve innovatie

Deze bestemmingsreserve is gevormd om investeringen in innovatie, nieuwe ontwikkelingen en digitale dienstverlening te kunnen bekostigen voor zover die niet wordt bekostigd uit de van de subsidiënten ontvangen budget- en/of projectsubsidies.

Bestemmingsreserves noodfondsen/giften cliënten

Deze bestemmingsreserve is bedoeld ter bestrijding van kosten die door cliënten (vluchtelingen, statushouders e.d.) niet zelfstandig kunnen worden bekostigd. De dotaties aan deze reserve worden gevormd door giften, schenkingen en andere verstrekking om niet.

Bestemmingsfondsen

	Stand per 01-01-2018	toevoeging boekjaar	Onttrekking boekjaar	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€
Vluchtelingenfonds	142.346	1.294	16.867	126.773
Bestemmingsfonds reg. participatiefonds	500.000		111.982	388.018
Totaal	642.346	1.294	128.849	514.791

Bestemmingsfonds Vluchtelingenfonds

VWN verstrekt aan elke regionale Vluchtelingenwerk organisatie een bedrag per jaar onder de noemer "Vluchtelingenfonds". Met deze gedecentraliseerde middelen kan VW Zuid-Nederland binnen de richtlijnen gelden verstrekken ter dekking van de kosten van leges, bijzonder noden en gezinsherenigingen. VW Zuid-Nederland heeft een periodieke verantwoordingsplicht en moet een eventueel saldo in toekomstige jaren aanwenden voor soortgelijke uitgaven.

Bestemmingsfonds regionaal participatiefonds

VluchtelingenWerk Zuid-Nederland is tevens gestart met het aanbieden van werkervaringsplekken en het doen van bijdragen aan participatie activiteiten voor deelnemers.

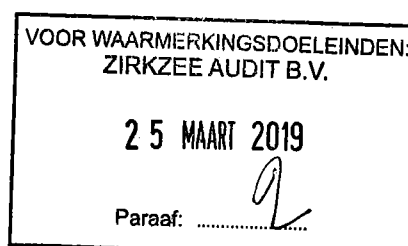
Zo krijgen deelnemers de kans om werkervaring op te doen binnen verschillende functies in onze organisatie. Vanuit het Participatiefonds worden jaarlijks 12 werkervaringsplaatsen van 6 maanden gefinancierd. Deze kosten worden gefinancierd uit dit fonds.

Ook is VWZN gestart met het aanbieden coachingstrajecten aan vluchtelingen. Zo'n traject is geheel gericht op ontwikkelen van competenties en doorstroming naar een betaalde baan. VWZN stelt interne opleidingen beschikbaar. Deze kosten worden ook gefinancierd uit dit fonds.

Het vergoeden van participatie activiteiten gaat bijvoorbeeld om:

- Bijdrage / vergoeding deskundigheidsbevordering (kosten van studie / training / cursus / workshop), bij voorkeur gecertificeerd.
- Bijdrage in representatie / materiaal / gereedschap voor uitoefening (vrijwilligers)werk.
- Bijdrage in vervoer naar (vrijwilligers)werk als werkgever daar niet in voorziet (bijvoorbeeld kosten brommer certificaat en tweedehands brommer als er geen OV is, een fiets).

Het participatiefonds blijft voor onbepaalde tijd beschikbaar en blijft voor het hiervoor genoemde doel bestemd. Er zullen stortingen plaatsvinden indien dat nodig of wenselijk is. Het fonds zal niet voor andere doelen worden ingezet.

	Stand per 01-01-2018	Vrijval boekjaar	Toevoeging boekjaar	Onttrekking boekjaar	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€	€
Voorzieningen					
Voorziening personeel	185.404			185.404	-
Voorziening vitaliteitsuren	73.829		96.822		170.651
Voorziening loopbaanbudget	233.175	97.186	147.187	79.152	204.024
Voorziening wachtgeldverpl.	66.000			18.913	47.087
Totaal	558.408	97.186	244.009	283.469	421.762

Voorziening personeel

De voorziening Personeel is gevormd voor de kosten van ontslagregelingen of frictiekosten in het kader van de fusie die zijn overeengekomen met medewerkers. De onttrekking betreft kosten die in dit kader in het boekjaar zijn gemaakt.

Voorziening vitaliteitsuren

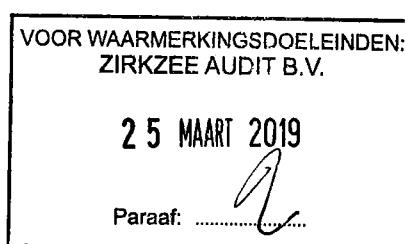
Volgens de CAO Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening hebben werknemers recht op vitaliteitsuren. Deze kunnen in overleg met de werkgever ingezet worden met als doel de individuele inzetbaarheid op termijn te vergroten.

Voorziening loopbaanbudget

Volgens de CAO Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening hebben medewerkers een eigen loopbaanbudget. Met het loopbaanbudget kan de werknemer werken aan de loopbaan en inzetbaarheid, op eigen maat en naar eigen behoefte, gericht op het verkrijgen en behouden van een aantrekkelijke arbeidsmarktpositie. Na overleg met de werkgever kan de werknemer zelf beslissen over de besteding van het loopbaanbudget.

Voorziening wachtgeldverplichtingen

De voorziening wachtgeldverplichtingen vloeit voort uit de bestaande wachtgeldverplichtingen voortkomende uit de reorganisatie van 2005 van voormalig Stichting SNV Brabant Centraal. De verplichting houdt nu in dat één destijds afgevoerde medewerker tot haar 66,5-ste jaar recht heeft op een aanvulling op een uitkering of salaris tot 70% van het laatst genoten salaris. De hoogte van de voorziening is gelijk aan de toezegging van de gemeente Tilburg die maximaal € 450.000 bedraagt. Dit bedrag is inmiddels verminderd met de gedeclareerde bedragen over de jaren 2005 t/m 2018. Vanwege de verhoging van de pensioenleeftijd is met de laatste "wachtgelder" in 2017 een schikking getroffen.

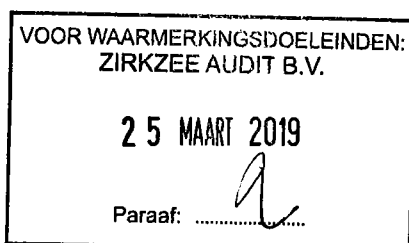
KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
Crediteuren		
Intercompany schulden	255.057	35.587
Overige crediteuren	<u>542.858</u>	<u>568.975</u>
Totaal	<u>797.915</u>	<u>604.562</u>

Specificatie Intercompany schulden

VIP 2	139.356	
Time 4 you	41.062	
Met Opgeheven Hoofd 2	48.489	
Eurowijzer3	17.721	
Bekend maakt bemind	8.429	288
Regionale steunpunten		8.333
Arbeidsparticipatie en Emplooi		13.250
Bietje buurten		12.665
Vluchtelingenkinderen doen mee		<u>1.051</u>
Totaal	<u>255.057</u>	<u>35.587</u>

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
Vooruit ontvangen gemeenten subsidie		
Alpen-Chaam	0	4649
Altena	83.744	101.089
Baarle-Nassau	0	12.667
Beek	2.042	0
Beheer en adm.overige		7.900
Bergeijk	0	4.385
Bergen op Zoom	235.223	182.896
Bernheze Spel aan huis	4.350	
Breda	122.176	122.918
Dongen	4.614	9.015
Drimmelen	0	17.346
Eindhoven	244.597	406.831
Geertruidenberg		16.000
Geertruidenberg spel aan huis	3.000	
Gilze Rijen	6.276	17.495

Vervolg vooruit ontvangen gemeenten subsidie	<u>31-12-2018</u> €	<u>31-12-2017</u> €
Haaren		10
Halderberge	18.960	16.820
Heerlen	15.964	
Heusden	56.564	35.709
Horst		0
Hilvarenbeek	2.423	4.568
Kompas	14.108	43.718
Landerd		0
Maasdriel	29.436	40.405
Maasgouw	50.597	0
Meerijstad		0
Moerdijk	4.000	30.000
Moerdijk Taalcoach	4.000	
Nederweert		0
Oisterwijk	0	16.872
Oss	50.000	
Pentasz (Eijsden-Magraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Vaals)	0	73.878
Project Ruim Baan	29.643	
Reusel – de Mierden		31.421
Roermond project Ruim Baan	5.940	
Roosendaal	111.703	275.416
Roosendaal ex AMV-ers	9.480	23.288
's-Hertogenbosch	102.926	246.035
Stein project Ruim Baan	10.541	
Tilburg	28.608	123.892
Tilburg desk	9.500	
Uden	9.950	0
Valkenburg	10.704	16.508
Valkenburg project Ruim Baan		
Venlo project Ruim Baan	3.667	0
Vught	25.236	1.282
Waalwijk	21.613	51.212
Workshops PVT Regio		-4.145
Totaal	<u>1.331.585</u>	<u>1.930.080</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

25 MAART 2019

Paraaf:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Nog te besteden subsidies		
Ruim Baan	173.104	0
Spel aan Huis Oranjefonds	2.058	
Dichter bij huis	3.571	68.874
Taaltandem	14.504	
In de zorg uit de zorg	261.420	
Tree	54.678	
Fresh start	2.251	
Heft in eigen handen	105.673	
Way 2 Work	3.135	20.000
Oranjefonds:Help een vluchteling op weg		2.597
Provincie Limburg		58.612
Overigen		4.787
Wijk gerichte aanpak		25.361
Totaal	<u>620.394</u>	<u>180.231</u>
Vooruit gefactureerd cursusgeld DUO Inburgering	757.323	1.498.828
Totaal	<u>757.323</u>	<u>1.498.828</u>
Salarisgerelateerde schulden		
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	879.069	888.857
Pensioenpremies	9.637	-13.758
Netto salarissen	4.175	7.832
Reservering verlof, incl. werkgeverslasten	212.013	249.749
Overige verplichtingen		289
Totaal	<u>1.104.894</u>	<u>1.132.970</u>
Overige schulden en nog te betalen kosten		
Accountants- en administratiekosten	22.350	38.371
Premie ziekteverzuimverzekering	105.934	-
Nog te betalen aan projectpartners	8.297	12.931
Nog te betalen diversen	16.317	35.537
Nog te betalen cliëntgerelateerd	20.064	21.371
Nog te betalen rente en bankkosten	1.137	
Vooruit gefactureerd aan gemeente	14.750	-
Totaal	<u>188.849</u>	<u>108.211</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>1.107.398</u>	<u>14.893.160</u>

NIET IN BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn ultimo 2018 als volgt:

Vluchtelingenwerk Nederland is een mantelovereenkomst inzake huurverplichtingen aangegaan voor kopieermachines waar aan Vluchtelingenwerk Zuid Nederland ook mee heeft getekend. Het betreft een 5 jarige overeenkomst die in gaat per 1 januari 2018. De jaarlijkse kosten voor kopieermachines bedragen circa 14.000 euro.

Huurverplichtingen

		2019	>2019	Totaal
		€	€	€
IJsselsingel 52	's-Hertogenbosch	20.678		20.678
Heuvelstraat 5	Alphen	1.820		1.820
Kerkstraat 3	Baexem	2.790		2.790
Dr Rauppstrat 52	Bergeijk	1.207		1.207
Burg v Hasseltstraat 68	Bergen op Zoom	13.868	14.471	28.339
Gasthuisvelden 11	Breda	33.835	101.506	135.341
Zijlstraat 7	Breda	59.647		59.647
Kerkstraat 52 N	Dongen	1.183		1.183
Burg van Heijdenstraat 17	Drunen	11.569		11.569
Kronehoefstraat 19	Eindhoven	175.125	175.125	350.249
Trompetlaan 45	Etten Leur	504		504
Geenstraat 32A	Geleen	22.319		22.319
Geleenbeeklaan 2	Geleen	1.250		1.250
Mgr.Bekkersplein 2 (gemeentehuis)	Haaren	4.471		4.471
Putgraaf 3	Heerlen	9.965		9.965
De Misse 4	Heesch	7.511		7.511
De Misse 4	Heesch	3.035		3.035
Vrijthof 11	Hilvarenbeek	2.936		2.936
Hertogsingel Poort tussen 98-100	Maastricht	6.012		6.012
Kerkstraat 10, Made	Made	5.192		5.192
Kapelaniestraat 4	Nederhemert	975		975
Blokshekken 3	Oisterwijk	5.508		5.508
Sterrebos 35	Oss	39.801		39.801
Pagnevaartweg 109	Oudenbosch	5.496		5.496
Heereplein 11	Raamsdonkveer	1.662		1.662
Kerkplein 3	Reusel	2.950		2.950
Rembrandtlaan 54	Rijen	3.600		3.600
Carmelitessenstraat 2	Roermond	11.776	42.395	54.171
Meidoornlaan 4	Roosendaal	20.443		20.443
Steeg 9-i	Schijndel	10.714	21.427	32.141
Puttelaar 37	Zeeland	4.800		4.800
Kromme Elleboog 9-11	Steenbergen	4.727	5.909	10.636

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

25 MAART 2019

Paraaf:

Vervolg Huurverplichtingen

		2019	>2019	Totaal
		€	€	€
Nazarethstraat 76	Tilburg	3.645		3.645
Wilhelminapark 62	Tilburg	27.159		27.159
Nieuwe Markt 3	Uden	16.516		16.516
Hofnar 10	Valkenswaard	4.600		4.600
Hofnar 10	Valkenswaard	18.792		18.792
Grotestraat 65	Drunen	14.400		14.400
Markt 1	Veghel	12.024		12.024
Volkelseweg 2	Uden	5.540		5.540
Iepenlaan 4	Veghel	9.642		9.642
in Arcade gebouw	Venlo	17.013		17.013
Hogeweg 297	Venlo	12.832		12.832
Secr v Rooijstraat 17	Vught	967		967
St Elisabethstraat 3	Vught	1.629		1.629
Wilhelminastraat 4A	Waalwijk	5.602		5.602
Beekstraat 54	Weert	9.487		9.487
Raadhuisplein 1 (MFC)	Woudrichem	3.833		3.833
Van Heemstraweg-West 9	Zaltbommel	5.746	18.675	24.421
Marktstraat 40	Zevenbergen	10.407		10.407
Totaal		677.201	379.507	1.056.709

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

25 MAART 2019

Paraaf:

2.6 Toelichting op de staat van baten & lasten

Baten	Realisatie 2018 €	Realisatie 2017 €
Subsidies Gemeentes		
Alpen-Chaam	24.050	49.916
Altena	188.849	215.835
Baarle-Nassau	22.628	42.767
Beek	53.488	78.536
Beesel		0
Beheer en adm.overige		0
Bergeijk	51.785	3.515
Bergen op Zoom	139.801	168.387
Bernheze	109.224	126.692
Bernheze Spel aan huis	8.700	
Breda	437.112	513.255
Breda ESF Vluchtelingen doen mee		
BredaTake me to the See	9.396	
Dongen	73.481	59.645
Drimmelen	69.382	69.382
Eindhoven	745.274	1.055.334
Etten- Leur	63.990	99.932
Geertruidenberg	52.000	44.000
Geertruidenberg Spel aan huis	12.000	
Gilze Rijen	56.788	80.010
Haaren	68.193	70.787
Halderberge	23.700	45.030
Heerlen	149.776	158.140
Heusden	95.669	112.888
Horst	82.872	148.626
Horst project Ruim Baan	4.500	
Horst project Start met Participeren 2018	49.414	4.130
Hilvarenbeek	48.494	25.202
Kompas	69.352	102.963
Landerd	101.310	88.959
Landgraaf	7.550	0

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

25 MAART 2019

Paraaf:

Vervolg Subsidies Gemeentes

	Realisatie 2018	Realisatie 2017
	€	€
Leudal	74.170	91.826
Leudal project Ruim Baan	3.000	
Loon op Zand	5.490	4.533
Maasdriel	54.668	94.915
Maasgouw	40.940	70.194
Maastricht	198.702	260.439
Meierijstad	231.964	287.376
Meierijstad Spel aan huis	14.650	
Moerdijk	43.630	126.180
Moerdijk Taalcoach	2.000	
Nederweert	20.700	21.218
Oisterwijk	96.872	128.366
Oss	219.313	347.178
Peel en Maas	16.903	73.000
Pentasz (Eijsden-Magraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Vaals)	122.379	223.902
Pentasz project Ruim Baan	7.500	
Reusel- de Mierden	53.926	78.594
Roermond	65.717	165.375
Roermond project Ruim Baan	4.500	
Roosendaal	209.100	273.435
Roosendaal ex AMV-ers		19.845
's-Hertogenbosch	362.370	625.607
's-Hertogenbosch(Noodopvang)	53.853	47.480
's-Hertogenbosch(Taalcoach)	10.000	
Sittard-Geleen	243.251	313.917
Sittard project Ruim Baan	45.000	
St.Michielsgestel	84.200	35.835
Stein	43.919	65.599
Stein project Ruim Baan	4.500	
Steenbergen	38.000	36.000
Tilburg	405.563	558.653
Tilburg Desk	5.171	
Uden	86.000	122.357
Valkenburg	43.883	70.780
Valkenburg project Ruim Baan	1.500	
Venlo	28.333	61.495
Venlo project Ruim Baan	7.500	
Vught	60.114	68.374
Waalwijk	82.624	245.174
Workshops PVT Regio		47.965
Woudrichem		0
Zaltbommel	62.005	148.625
Zundert	8.369	0
Projecten		106.648
Totaal	5.981.057	8.184.816

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

25 MAART 2019

Paraaf:

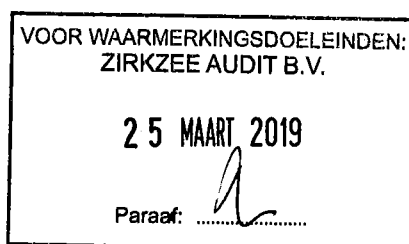
	Realisatie 2018 €	Realisatie 2017 €
Subsidies VWN-asiel		
Eerstelijns activiteiten Asiel-Centrale opvang	745.039	1.789.481
Eerstelijns activiteiten KVV dossiers	40.914	85.775
Eerstelijns activiteiten Asiel-POL Gilze	669.461	
Eerstelijns activiteiten Asiel- AC Den Bosch	159.555	
Eerstelijns activiteiten Asiel- AZC Eerste fase	39.242	23.300
Totaal	1.654.211	1.898.556
Subsidies VWN-overige		
Arbeidsparticipatie	19.697	
Een nieuw Hoofdstuk – ENH	6.463	122.727
Met Opgegeven Hoofd – MOH	8.915	37.680
VIP1	16.702	318.634
Werk aan de Winkel- VIP2	178.371	
Eigenwijs	8.115	103.234
Time4You	81.618	
Met opgeheven hoofd – MOH2	133.140	
Eurowijzer 3	46.973	
Werkwijzer	17.500	
Bekend maakt Bemind	41.982	27.567
Programmageden – Regionale belangenbehartiging	124.643	137.937
Programmageden – Gezinshereniging	59.186	130.181
Programmageden – RSR	103.390	69.975
Programmageden – Signalering en Monitoring	51.197	42.633
Programmageden – Arbeidsparticipatie	103.404	
Programmageden – Vrijwilligersbeleid	32.000	32.000
DigiD en Internetvaardigheden	1.443	
Kindervakantieweken		10.000
Veranderopdracht		28.995
Eurowijzer 2		28.129
Open dag AZC	2.655	6.500
Vluchtelingenfonds	70.863	
Totaal	1.108.257	1.096.192

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

25 MAART 2019

Paraaf:

	Realisatie 2018 €	Realisatie 2017 €
Subsidies overigen		
Arbeidsparticipatie	3.900	
AMIF Breda- Integratie door Wijkparticipatie	165.491	
Subsidies provincies vorige jaren		53.563
Ruim Baan	171.866	150.036
Spel aan Huis Oranjefonds	2.441	
Jobcoaches		6.818
Way2Work	11.864	
MO Maatschappelijke organisatie van Provinciaal Belang	114.423	
Dichter bij huis	65.302	5.681
Help een vluchteling op weg	3.457	
Taaltandem	5.496	
In de Zorg uit de zorgen	42.565	
TREE	14.894	
Europassie	1.543	
Heft in eigen handen	2.108	
Fresh Start	5.249	
Arbeidsparticipatie Limburg	950	
Extra financiering/vrijwilligers projecten		3.300
Diversen		3.839
Aan het werk		6.569
Wijkparticipatie doorburgering		49.802
Samen koken samen eten		30
Diversen		134
Arbeidsparticipatie en emplooi		82.376
Bijdrage Oranjefonds		64.973
Totaal	611.549	427.121

	Realisatie 2018 €	Realisatie 2017 €
INBURGERING	5.155.808	6.731.903
OVERIGE BATEN		
Overige Fondsen		11.918
Vluchtelingen(VWN)		97.526
Overige bijdrage en giften	43.207	22.617
Rentebaten	2.274	4.797
Vrijval voorziening wachtgeld Tilburg		29.830
Bijdragen derden en noodhulp		11.479
Diverse baten vorig jaar		28.586
Stagefonds 2017		20.364
Kinderfonds	10.013	-
Opbrengsten bestemmingsreserve lokale projecten		38.725
Overige opbrengsten	1.671	21.172
Giften		5.875
Totaal	57.164	292.888
Som der baten	14.568.047	18.631.476

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

25 MAART 2019

Paraaf:

LASTEN	Realisatie 2018 €	Realisatie 2017 €
Personeelslasten		
Salariskosten totaal		
Lonen en salarissen	10.167.735	10.554.157
Ingehuurd personeel	750.971	556.077
Premie ziekteverzuimverzekering	269.812	279.610
Sociale lasten	1.765.591	1.651.455
Pensioenlasten	866.337	895.273
Overige personeelskosten	634.639	537.280
Uitkering ziektegeld en voorzieningen	-314.709	-313.429
Totaal	14.140.377	14.160.424
Verbijzondering		
Lonen en salarissen		
Bruto lonen	10.058.649	10.566.133
Mutatie vakantiedagenverplichting	-37.735	61.809
Mutatie vakantiegeldverplichting		-
Mutatie voorziening personeel		-181.000
Mutatie vitaliteitsverlof	96.821	24.617
Mutatie loopbaanbudget	50.000	82.597
Totaal	10.167.735	10.554.157
Sociale lasten		
Sociale lasten	1.765.591	1.651.455
Pensioenlasten		
Pensioenlasten	866.337	895.273
Af: uitkering bij ziekte	-314.709	-313.429
	-314.709	-313.429
Overige personeelskosten		
Werkkostenregeling	75.143	36.988
Reis- en verblijfkosten	430.198	445.726
Kosten Arboverzekering en verzuimkosten	66.976	
Reorganisatiekosten		4.582
Bevordering deskundigheid	75.730	86.440
Algemene personeelskosten	11.838	16.626
Doorberekende personeelskosten	-25.246	-53.082
Totaal	634.639	537.280

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

25 MAART 2019

Paraaf:

	Realisatie 2018 €	Realisatie 2017 €
Vrijwilligerskosten		
Reis- en verblijfkosten	239.727	312.401
Opleidingskosten vrijwilligers	39.636	128.421
Overige vrijwilligerskosten	174.182	106.240
Totaal	453.545	547.062
Huisvestingslasten		
Huur panden	970.100	969.483
Energiekosten en water	70.418	24.449
Belastingen en verzekeringen	14.231	8.330
Overige huisvestingskosten	35.645	44.778
Onderhouds- en schoonmaakkosten	85.735	42.599
Overige huisvestingskosten + afval	43.112	-
Totaal	1.219.240	1.089.640
Afschrijvingslasten		
Afschrijving materiële vaste activa	133.697	142.616
Kantoorkosten		
Kantoorbenodigdheden	47.023	55.375
Portokosten	50.078	62.619
Drukwerk fotokopieerkosten	131.144	166.736
Totaal	228.245	284.729
Automatiseringskosten		
Automatiseringskosten	453.304	589.587
Algemene Kosten		
Bankkosten	8.431	12.252
Accountantskosten	64.864	71.601
Kosten salarisadministratie	278	3.180
Representatiekosten	9.977	419
Verzekeringen (WA en Ongevallen)	4.537	-5.012
Lidmaatschappen en abonnementen	17.351	25.210
Advieskosten	51.243	19.704
Fusie & reorganisatiekosten	-	10.379
Bestuurskosten	-	4.847
Publiciteitskosten	-	294
Huishoudelijke kosten (consumpties)	93.729	85.044
Vergaderkosten	8.168	6.411
Overige kantoor- en organisatiekosten	20.959	8.535
Kosten Kleine aanschaf	25.153	-
Totaal	304.690	242.865

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

25 MAART 2019

Paraaf:

	Realisatie 2018	Realisatie 2017
	€	€
Activiteitenlasten		
Niet subsidiabele kosten projecten	-	-
Kosten Inburgering	425.214	212.233
Kosten bijeenkomsten en evaluatie	-	2.700
Educatieve activiteiten	2.548	43.022
Overige activiteiten	24.395	43.712
Overige kosten cliënten	107.184	174.918
Kosten begeleiding		1.584
Uitgaven VluchtelingenFonds (3023)	90.037	33.455
Kosten Noodfonds	20.165	3.946
Verbruiksgoederen projectpartners		-
Kosten mbt bestem.res. lokale projecten (3023)	24.227	31.280
Kosten Innovatiebudget		-
Overige activiteitenkosten	3.101	56
Totaal	<u>696.871</u>	<u>546.906</u>
 Overige lasten		
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	703	233.459
Vermindering FVA wachtgeld Tilburg		29.830
Donaties en giften deelnemers		14.240
Rentelasten	4.204	115
Afboekingen oude jaren	28.366	33.151
Diverse lasten		2.238
Totaal	<u>33.273</u>	<u>313.033</u>
 Som der lasten	<u>17.663.242</u>	<u>17.916.861</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
ZIRKZEE AUDIT B.V.

25 MAART 2019

Paraaf:

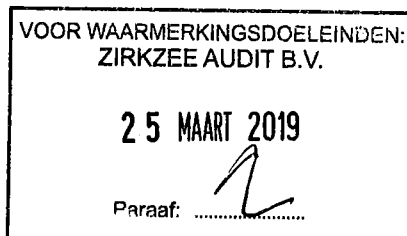
WNT-verantwoording 2018 Vluchtelingenwerk 2018 Zuid-Nederland

De WNT is niet van toepassing op VluchtelingenWerk Zuid-Nederland (VW-ZN). VW-ZN doet de verantwoording op basis van binnen VWN gemaakte afspraken. Het algemeen bezoldigingsmaximum voor 2018 is € 189,000

1. Bezoldiging topfunctionarissen

VWN VERANTWOORDING

bedragen x € 1	Jacqueline de Visser
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	95.534
Beloningen betaalbaar op termijn	10.281
Subtotaal	105.815
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	105.815
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2017	
bedragen x € 1	Jacqueline de Visser
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	93.648
Beloningen betaalbaar op termijn	9.972
Subtotaal	103.620
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000
Totale bezoldiging	103.620

2.7 BEGROTINGSVERGELIJKING

Een vergelijking van de realisatie met de begroting over het boekjaar geeft het volgende beeld.

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Vershil €
BATEN			
Subsidies gemeentes	5.981.057	6.182.000	-200.943
Subsidies VWN-asiel	1.654.211	1.673.000	-18.789
Subsidies VWN-overige	1.108.257	1.157.000	-48.743
Subsidies overigen	611.549	571.000	40.549
Inburgering	5.155.808	7.024.000	-1.868.192
Overige baten	57.164	81.000	-23.836
	<u>14.568.047</u>	<u>16.688.000</u>	<u>-2.119.953</u>
LASTEN			
Directe Personeelslasten	13.505.738	13.924.000	-418.262
Overige personeelskosten	634.639	362.000	272.639
Vrijwilligerskosten	453.545	531.000	-77.455
Huisvestingskosten	1.219.240	1.197.000	22.240
Afschrijvingen lasten	133.697	65.000	68.697
Kantoorkosten	228.245	302.000	-73.755
Automatiseringskosten	453.304	382.000	71.304
Algemene kosten	304.690	344.000	-39.310
Asiel/activiteitenkosten	696.871	739.000	-42.129
Overige lasten	33.273	1.000	32.273
Som der lasten	<u>17.663.242</u>	<u>17.847.000</u>	<u>-183.758</u>
Resultaat voor Resultaatbestemming	<u>-3.095.195</u>	<u>-1.159.000</u>	<u>-1.936.195</u>
Resultaatbestemming			
Mutaties Algemene reserve	1.540.123	209.000	1.331.123
Mutaties Bestemmingsreserves	1.427.516	950.000	477.516
Mutaties Bestemmingsfondsen	127.555		
Totaal	<u>3.095.195</u>	<u>1.159.000</u>	<u>1.936.195</u>
Resultaat na Resultaatbestemming	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Toelichting op hoofdlijnen

We sluiten 2018 af met een fors negatief resultaat van € 3,1 miljoen. Hiervan komt echter € 1,6 miljoen voor rekening van de bestemmingsreserves en -fondsen, waarover zo meer. Blijft over een negatief resultaat van € 1,5 miljoen. Dit is € 1,3 miljoen meer dan begroot. Dit is geen verrassing; we zagen dit door het jaar heen al aankomen en hebben ook al acties ondernomen om dit negatief resultaat terug te dringen en voor 2019 weer om te buigen naar een sluitende begroting. De belangrijkste actie was het niet verlengen – en niet omzetten naar vaste arbeidscontracten van tijdelijke arbeidscontracten. Alleen bij een te hoog risico voor de continuïteit van een onderdeel van onze organisatie werd en wordt hier een uitzondering op gemaakt.

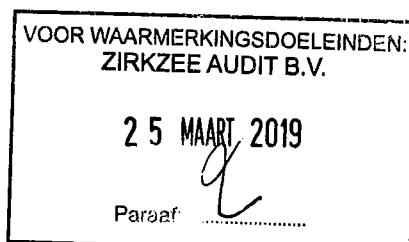
Het negatief verschil ten opzichte van de begroting van € 1,3 miljoen wordt met name veroorzaakt door inburgering (-€ 1,0 miljoen) en overhead (-€ 0,2 miljoen).

De forse daling van de baten inburgering hebben we onvoldoende kunnen opvangen met het verlagen van de kosten (met name personeelskosten) inburgering, zodat dit onderdeel afsluit met een negatief resultaat van € 1,0 miljoen, wat gelijk is aan 67% van het negatief resultaat na bestemmingsreserve. Inburgering had namelijk te maken met een forse omzetsdaling, namelijk met 24% ten opzichte van 2017. Dat de kosten inburgering niet tijdig aangepast zijn aan deze daling heeft verschillende oorzaken:

- 1) Door de forse daling van het aantal inburgeraars liepen lesgroepen zodanig leeg dat ze niet meer rendabel waren. Door samenvoegen van groepen konden de lesgroepen weer rendabel gemaakt worden. Echter vanuit kwaliteitsoogpunt is dit een proces wat zorgvuldig moet gebeuren en dus tijd kost. Ook waren het aantal lesgroepen in een aantal gemeenten zo laag (1 of 2 lesgroepen) dat in deze gemeenten het niet mogelijk was om lesgroepen samen te voegen. Voor deze gemeenten moet je dan besluiten om te stoppen met inburgering, zoals in Oss is gebeurd. Ook dit vraagt tijd om dit zorgvuldig af te ronden.
- 2) De dalende omzet inburgering en daarmee het terugbrengen van het aantal lesgroepen brengt met zich mee dat de personele inzet aan docenten en andere medewerkers inburgering ook ingekrompen moest worden. Er waren wel voldoende tijdelijke contracten om dit te realiseren, echter dat kon lang niet altijd direct, omdat tijdelijke contracten andere einddata hadden.
- 3) Het jaar 2018 stond nog volop in het teken van het harmoniseren en automatiseren van de administratie inburgering. Deze administratie werd door de voormalige drie organisaties, die in 2016 en 2017 zijn gefuseerd, verschillend uitgevoerd. Vanwege het proces van harmonisatie en automatisering was er tussentijds onvoldoende inzicht hoe inburgering er voor stond. Dat maakte het ook lastig tijdig bij te sturen.

Net als bij inburgering is het bij overhead ook niet gelukt om de kosten, lees personele inzet, tijdig aan te passen aan de dalende opbrengsten. De overhead wordt namelijk gedekt vanuit 15% van de baten, dus bij een daling van de baten met € 4,1 miljoen daalt de bijdrage voor de overhead met € 0,6 miljoen. Het is in de overhead gelukt om twee derde van deze daling op te vangen met verlaging van de overheadkosten, zodat een negatief resultaat overhead na bestemmingsreserve resteert van € 0,2 miljoen.

De inzet van de bestemmingsreserves nuanceren het negatief resultaat enigszins. In 2015, 2016 en 2017, toen de baten erg hoog waren als gevolg van een hoge instroom aan vluchtelingen, zijn diverse bestemmingsreserves aangevuld tot € 3,9 miljoen. Dit met als doel om deze bestemmingsreserves in 2018, 2019 en 2020 in te zetten voor eenmalige kosten ter verbetering en vernieuwing van onze dienstverlening en organisatie en voor eenmalige projecten voor vluchtelingen en statushouders ter bevordering van hun integratie, zoals het aanbieden van werkervaringsplaatsen.

Het betreft hier alleen eenmalige kosten, zodat de inzet van de bestemmingsreserves niet leidt tot een verhoging en/of dekking van de structurele kosten. In de begroting 2018 hadden we ook al rekening gehouden met onttrekkingen vanuit de bestemmingsreserves, alleen voor een lager bedrag, namelijk € 1,0. Werkelijk waren de onttrekkingen in 2018 dus € 1,6. Het verschil zit met name in de bestemmingsreserve organisatievernieuwing en het bestemmingsfonds regionale participatiefonds voor werkervaringsplaatsen

Subsidies gemeenten

De subsidies gemeenten zijn lager dan begroot met name door het feit dat de gemeenten maar 63% van de taakstelling (voor het huisvesten van statushouders door de gemeenten) in 2018 hebben gerealiseerd.

Inburgering

De baten inburgering zijn fors lager dan begroot. Hiervoor zijn de forse daling van de taakstelling de afgelopen 2 jaar (landelijke taakstelling van 46.000 in 2016 naar 24.000 in 2018) en het feit dat de gemeenten hun taakstelling voor 2018 maar voor 63% hebben gerealiseerd de oorzaken. Omdat het gemiddelde inburgeringstraject 1,8 jaar duurt is de daling van het aantal inburgeraars t.o.v. 2016 pas effectief in de loop van 2018 en werd onvoldoende gecompenseerd door de instroom van nieuwe inburgeraars o.a. omdat de gemeenten achter bleven met de invulling van hun taakstelling in 2018.

Directe personeelskosten en overige personeelskosten

In de jaarrekening 2018 zijn de reiskosten, die via de salarisadministratie zijn afgerekend, opgenomen in de directe personeelskosten. In de begroting 2019 zijn deze kosten opgenomen in de overige personeelskosten. Het gaat om een bedrag van 337.000 wat bij beide onderdelen het grootste gedeelte van het verschil tussen realisatie en begroting verklaard.

Vrijwilligerskosten

De drie organisaties, die in 2016 en 2017 zijn gefuseerd, hanteerden een verschillende reiskostenregeling voor vrijwilligers. In 2018 zijn deze afzonderlijke regelingen, in overleg met de centrale vrijwilligersraad, geharmoniseerd. Voor veel vrijwilligers betekende deze harmonisatie een verlaging van de reiskosten van 0,28 per km. Naar 0,19 per km. Dit verklaard met name de lagere vrijwilligerskosten 2018 t.o.v. de begroting 2018.

Afschrijvingslasten

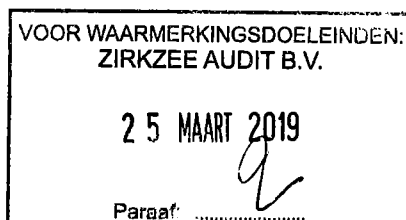
De afschrijvingslasten zijn 69.000 hoger dan begroot. Achteraf gezien is het begrote bedrag te laag geweest, want de afschrijvingslasten zijn in 2018 namelijk 9.000 lager dan in 2017.

Kantoorkosten

De kantoorkosten zijn 74.000 lager dan begroot. De helft van dit verschil vinden we terug bij de kopieerkosten. Deze zijn lager, omdat we steeds meer digitaal werken en door de fusies 3 hoofdkantoren hebben samengevoegd, waardoor we ook minder kopieerapparaten nodig hebben. De andere helft van het verschil is ook het gevolg van het terugbrengen van 3 hoofdkantoren naar 1 hoofdkantoor.

Automatiseringskosten

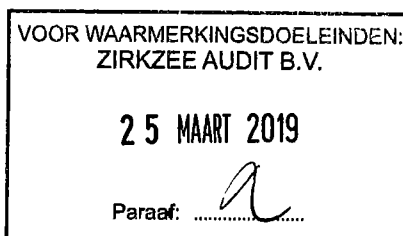
De automatiseringskosten zijn 71.000 hoger dan begroot. Hiervan komt de helft (36.000) voor rekening van diverse eenmalige kleine investeringen in de automatisering, 10.000 voor rekening van het aanpassen van de website. De

overige 25.000 betreft een structurele verhoging van de automatiseringskosten, omdat we hier steeds meer gebruik van maken.

Overige lasten

De overige lasten betreffen met name nagekomen baten en lasten voorgaande jaren

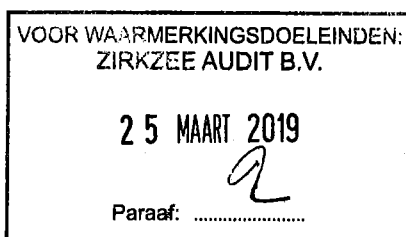

2.8. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op het beeld van deze jaarrekening.

2.9. RESULTAATBESTEMMING

	€
De staat van baten en lasten over het boekjaar 2018 sluit met een nadelig saldo van	3.095.195-
Het resultaat als volgt verwerkt:	
Onttrekking algemene reserve	1.540.123
Bestemmingsreserve investeringen locaties	50.299
Bestemmingsreserve nieuwkomers locaties	14.449
Bestemmingsreserve lokale projecten	1.836
Bestemmingsreserve arbeidsparticipatie	445.466
Bestemmingsreserve dienstverlening	250.453
Bestemmingsreserve solidariteitsvoorziening	13.936
Bestemmingsreserve personeel	128.281
Bestemmingsreserve optimalisatie organisatie	508.229
Bestemmingsreserve innovatie	8.443
Bestemmingsreserve noodfondsen/giften cliënten	6.125
Vluchtelingenfonds	15.573
Bestemmingsfonds reg. participatiefonds	111.982
Totaal	<u>3.095.195</u>

2.10 VASTSTELLING EN GOEDKEURING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening 2018 is door de Directeur-Bestuurder vastgesteld op 21 maart 2019

Directeur-Bestuurder
J.J. de Visser

De jaarrekening 2018 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd in haar vergadering op 28 maart 2019.

De leden van de Raad van Toezicht:

Voorzitter Dhr. J.H.M. Monsewije

Lid Mevr. M.G. Rijken

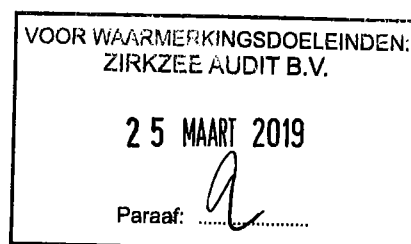
Lid Dhr. J.C.B.M. Kleijnen

Lid Dhr. E.C. Davids

Lid Mevr. C.J.M. Aarts-Engbers

Lid A.J.M. Hoevenaars

Lid P.Bamenga

3. Overige gegevens

4. Bijlagen

4.1 MUTATIEOVERZICHT MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Verbouwingen	Inventaris	ICT	Transport middelen	Totaal MVA
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018					
- aanschafwaarde	€ 41.031	€ 290.559	€ 272.409	€ 10.000	€ 613.999
- cumulatieve afschrijvingen	€ 28.988	€ 152.179	€ 261.727	€ 3.417	€ 446.311
Boekwaarde per 1 januari 2018	€ 12.043	€ 138.380	€ 10.682	€ 6.583	€ 167.688
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	€ 152.562	€ 106.418	€ 264.930	-	€ 523.910
- afschrijvingen	€ 26.663	€ 53.301	€ 51.732	€ 2.000	€ 133.696
- <i>Desinvestering</i>					
- aanschafwaarde	-	€ 68.820	-155.363	-	€ 224.183-
- cumulatieve afschrijvingen	-	€ 68.820	155.363	-	€ 224.183
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	€ 179.225	€ 159.719	€ 316.662	€ 2.000	€ 657.606
Stand per 31 december 2018					
- aanschafwaarde	€ 193.593	€ 328.157	€ 381.976	€ 10.000	€ 913.726
- cumulatieve afschrijvingen	€ 55.651	€ 136.660	€ 158.096	€ 5.417	€ 355.824
Boekwaarde per 31 december 2018	€ 137.942	€ 191.497	€ 223.880	€ 4.583	€ 557.902
<i>Afschrijvingspercentage</i>	20,00%	20,00%	33,33%	20,00%	